

Innehållsförteckning till Hammarland folkdräkt

1. Inledning

2. Vävning

3. Kvinnodräkt

4. Mansdräkt

5. Bindmössa

6. Kjolsäck

7. Mönsterark kvinnodräkt

8. Mönsterark mansdräkt

9. Strumpeband, förklädesband och hängslen

10. Korsstygnsbroderi, virkade spetsar, frivolité,
trådknapp

11. Sömnadstekniker

12. Övrigt

SVENSK-FINLANDS BYGDEDRÄKTER

UTGIVET AV BRAGES SEKTION FÖR BYGDEDRAKTER
OCH ÅLANDS UNGDOMSFÖRBUND

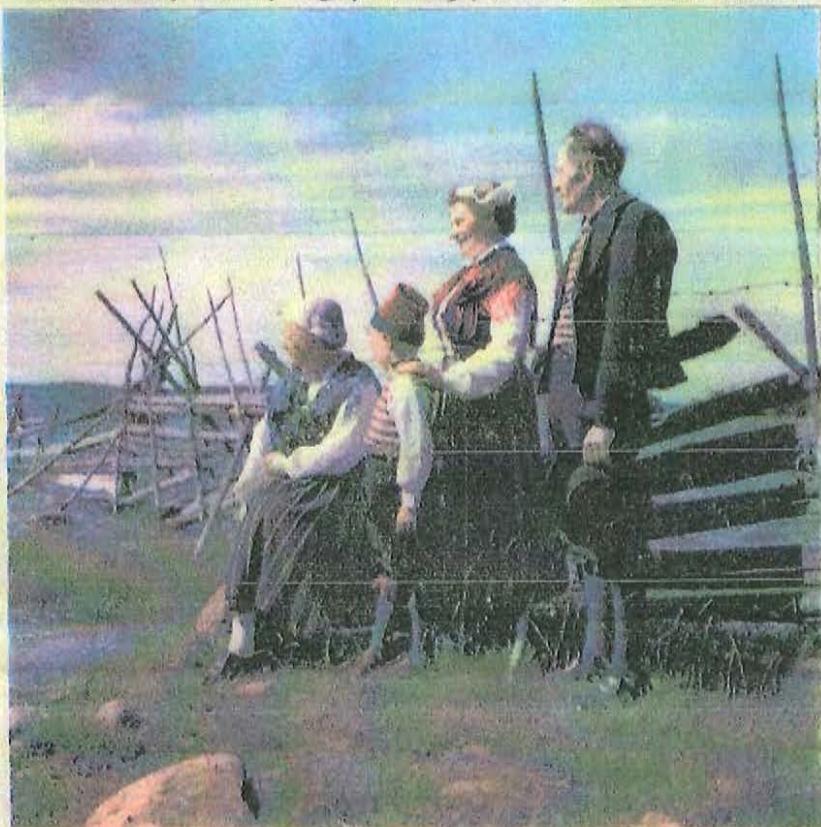
ENLIGT MANUSKRIFT AV
YNGVAR HEIKEL

bearbetat av RUT LINDFORS och VIKING SUNDBERG

HÄFTE 6—7

ÅLAND

Finström, Jomala, Geta, Saltvik, Sund, Lemland, Lumparland, Vårdö,
Hammarland, Eckerö, Föglö, Sottunga, Kökar, Kumlinge, Brändö.

BRAGES FÖRLAG

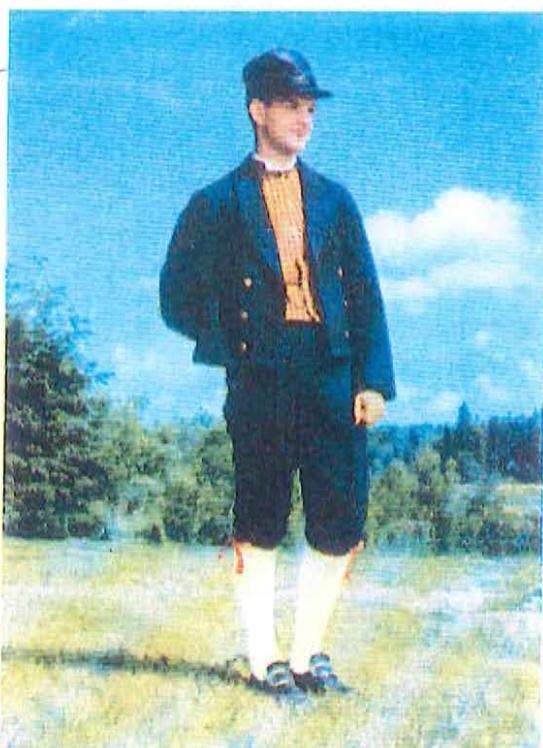
Ålands Marthadistrikt, hemslöjdssektionen dokumentation av de åländska folkdräkterna.
Materialet till dokumentationen är hämtat ur Svenska-Finlands Bygdedräkter, häfte 6-7.

Sammanställt av : Elisabeth Dahlén

HAMMARLAND

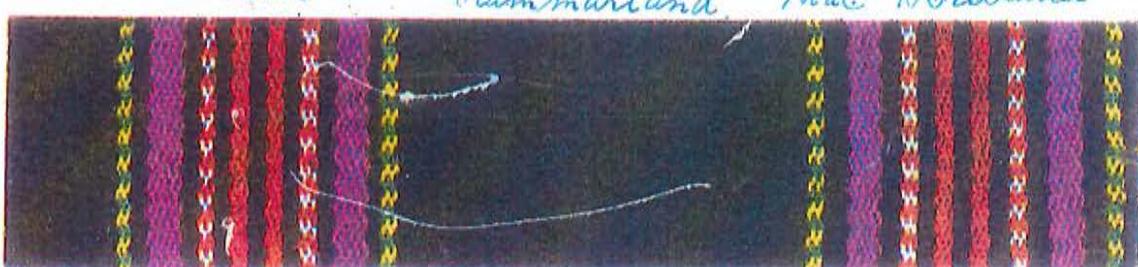
Kvinnodräkt
Kerstin Karlsson

CO

Mansdräkt

CO

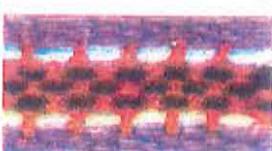
Kjoltryg i nat. storlek

Förklädstyg i nat.storlek.

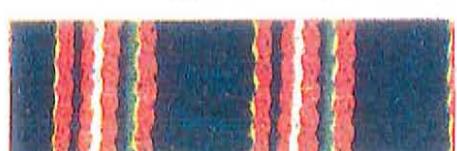
Mansvästtyg 1 i nat. storl.

Förklädsband

Strumpeband

Mansvästtyg 2 i nat. storl.

De åländska folkdräkterna

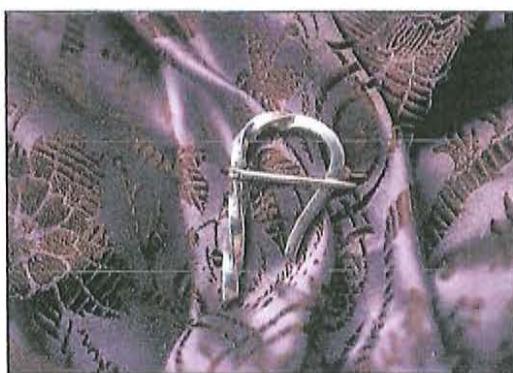
Ålands Folkdräktsråd
Ålands Hembygdsförbund
Bygdeserie nr 17

Hammarland

Liksom i flera andra åländska socknar, har man även i Hammarland två olika kvinnodräkter. En äldre med begärningskjol och en yngre med långrandig kjol. Dräkten med begärningskjol sammansättades år 1908.

Förlaga var ett långrandigt kjoltyg från Frebbenby. Kjolen fick svart botten med en 35 centimeter bred, grann bård på kjolens nedre del. Först hade man ett helgrönt förkläde och en likadan trekantig axelduk som bars under det gredelina livstycket. Senare vävdes ett tvärrandigt förkläde med svart botten efter en förlaga från Övergårds i Postad. Till förklädsbandet finns en förlaga från samma by. Till den gamla dräkten hörde vitt huckle.

Duknålen är gjord efter en sölja, som hittats vid utgrävningar i Prästgårdenby.

År 1922 tillkom den andra dräkten som har långrandig kjol. Denna fick även svart botten och ränder i flera färger. Livstycket är gredelint. Förklädet är långrandigt med vit botten och rosengångsränder i kjolens färger. Förkläden i siden eller vit yllemuslin finns att variera med. Axeldukar i siden eller yllemuslin med broderi kan användas. Bindmössan kan vara gredelin eller svart med broderi. Stycket broderas på tyll. Kjolsäcken broderas i stil med mössan.

Som ytterplagg används en tröja i svart vadmal eller annat hemvävt tyg.

Vita och röda strumpor och svarta skor används till båda dräkterna.

Mansdräkten syddes år 1922 av skräddaren Algot Eriksson från Torp by. Till den första dräkten användes mörkblått, hemvävt tyg. Man kan använda mörkblå vadmal till tröja och knäbyxor. Två olika västar med smalrandiga framstycken finns att välja mellan. Skjortan är vit. Halsduken kan vara vit, svart eller mönstrad sidenduk. Hängslena är vävda i blått och grått, enligt förlaga från Mickelas i Kråkböle. Vita eller röda strumpor, mönstervävda strumpeband och svarta skor hör till dräkten. Som huvudbonad kan man använda svart filthatt, läderkaskett, skärmmössa eller en dubbelstickad yllemössa med mönster och färger från dräktens hängslen.

Hammarlands folkdräkter

År 1908 sammansättades för Hammarland en kvinnodräkt, förlagd var ett långdragnit tyg från Grebbensby. Dräkten en bård kjol, svart botten och ca 35 cm bred grann bård nedre delen av kjolen. Den veckades med utåtvända motveck fram. Livstycket var gredelin. År 1922 gjordes en ny dräkt ~~tejta~~ enligt långdragnit kjol enligt det ursprungliga mönstret. Den veckas också med utåtvända motveck fram, så att de granna ränderna blir de mest synliga runt kjolen. Livstycket också gredelin.

Förkläden, rosengögs fäckläde vitt med rosengögsranden i lila och svart, siden förkläden, natur vitt yllemuslins förkläde, och ett svart bårdföckläde med ränder som väl överensstämmer med dräkternas färger.

Upprät efters förlaga, från Häggelunds i Postad, yllebandet på förklädet kommer förlagan från Faskrisas i (Postad) sammaby. Godkänt av Ål Falkdräktsråd i april 1993. Yllebandet till det naturvita förklädet kommer från Erik Jans i Nöfsby, godkändes i maj - 93.

Axeldukan, siden, harmonierande färg, naturvit yllemuslins duk med yllefrans, Kjolsäcken bottenfärgen gredelin fram sidan svart med broderi enligt Sigrid Granfelts mönster, som är lungblomman, fickan kantas med gredelinaband. Vi har hittills inte funnit något gammalt genuint Hammarlands mönster. Också mössan svart med broderi utgående från fickans mönster, enfärgad mässa: harmonierande färg användes också. Stycke enligt Viking Sundbergs förslag, som är broderad tyll, eller fömpig spets. Vita strumpor, Svarta lägskor med spänne.

Svart ylle tröja, vadmal eller hemvävt tyg.

Folkdräktsmynske, godkänt i nov-93, gjord av silversmeden P.O. Johansson, efter förlaga, en sölja, som upphittades vid utgrävningar i Prästgårdenby i Hammarland.

Till fd. Eva Bergmans bård dräkt från 1908, hörde ett vitt hucke, ett helgrönt ylleföckläde, samt en trekantig duk av samma tyg, som bars under den gredelinav haster livstycket.

Ulöing Sundberg har efter sin mor Amanda Sofia Sandberg född 1867 i Strömma, Hammarland antecknat följande:

Då kyrkoherde Sadelin var i Hammarland i mitten av 1800-talet började stycke och mössa bytas ut mot kuorudduken. Då sa han från predikstolen: "Ni respektar inte gudstjänsten och Guds hus mer, Ni klär er som om ni skulle gå till fähuset."

Ur Svensk Finlands Bygdedräkter

Hammarlands manskräkt är uppsydd år 1922 av skräddaren
Algof Eriksson, godkänd av Brage år 1925.

Rock o knöbogen ses i mörkblå vadmal el. hemvävt tyg.

TVÅ JÄSTAR hör till denna dräkt, en grann långrandig, med
ryggstecket av gult bomullstyg el. ebl. linnetyg, den andra
och så långrandig men han 12 cm. m. svart bottenfärg och blekt
linnetyg som bakskycke. Vid (folkrätts-) skjorta, med svart
vit el. montrad sidenduk, som knyttes i resett eller ett omtag
fram till, ändarna nedstuckna under västen. Hängsten upp-
vävd i förgerna blött och gratt, enligt förlaga från Michelas
i Kråkböle. Godkändes i april 1993. Röda el. vita
~~Strumpor~~ röda röda och vitt mönstervävt ullband, till
Strumpband. Låga svarta skor med spänne och
upprstående plös över visten. Som huvudbonad svart filtt
hatt, svart läderkastell, svart skärmmössa med läderskärm
eller stickad ullmössa. I april-96 fick vi en dubbel-
Stickad ullmössa i förgerna blött och gratt och med
mönster från hängsten, godkända av Ål. Folkrättsråd.

Sigge

FOLKDRÄKT

DEL VÄVNING

Är Du intresserad att själv väva tyger till Din folkdräkt ?

Då behöver man lite kunskaper om materialval , revning , trädning i bomsked, bomning, solvning , trädning i vävsked , uppknytning av trampor och översyn att allt fungerar bra innan man börjar själva vävningen.

*Om Du är helt nybörjare , kontakta någon, som kan om vävning.
Läs även ur vävböcker om hur man sätter upp vävar .*

Var inte rädd, även om Du aldrig har vävt , om Du har någon som visar och hjälper vid behov. Att väva – är roligt och att väva till sin egen folkdräkt är mycket värdefullt flera generationer framåt !

LYCKA TILL !

VIKTIGA RÅD VID VÄVNING

Folkdräktvävning :

Flytta spännaren ofta, efter ca 1 – 2 cm

Spola inte mer garn än du väver / gång – elasticiteten går ur annas

Ha räningen så spänd att du tror att den brister !

Ha några käppar runt garnbommen som alltid flyttas vid framflyttning , den sista alltid vid möte med garnbom o. garn.

*Ta inte av garnet vid randning , sno garnet vid "långa partier ".
Byt färg i samma sida.*

Lämna spännaren kvar vid tygkanten när du slutat väva varje gång och " slappna av " räningen en aning.

Hammarland

Räning : svart bomullsgarn nr. 20/2 , tex 28 x2

Sked : 60/2 = 1 tråd i solv o. 2 trådar i rör
4 trampor, 4 skaft

Bindning: 4- skaftig atlas med inslagseffekt
Bredd: 110 cm skedbredd

Inslag: kamyllegarn (tex 28 x 2) 1-trådigt

Inslagstäthet : ca 25 -28 inslag/ cm

Längd : 7,5 m, räcker till kjol, livstycke,
2 fickor, väst och tröja. (obs. efsingar o.
kryppmån medräknade).

5,5 m räcker till kjol och förkläde.

Mansdräkt: Västtyg, ca 75 cm, till framstycke.

Trådantal : 1320

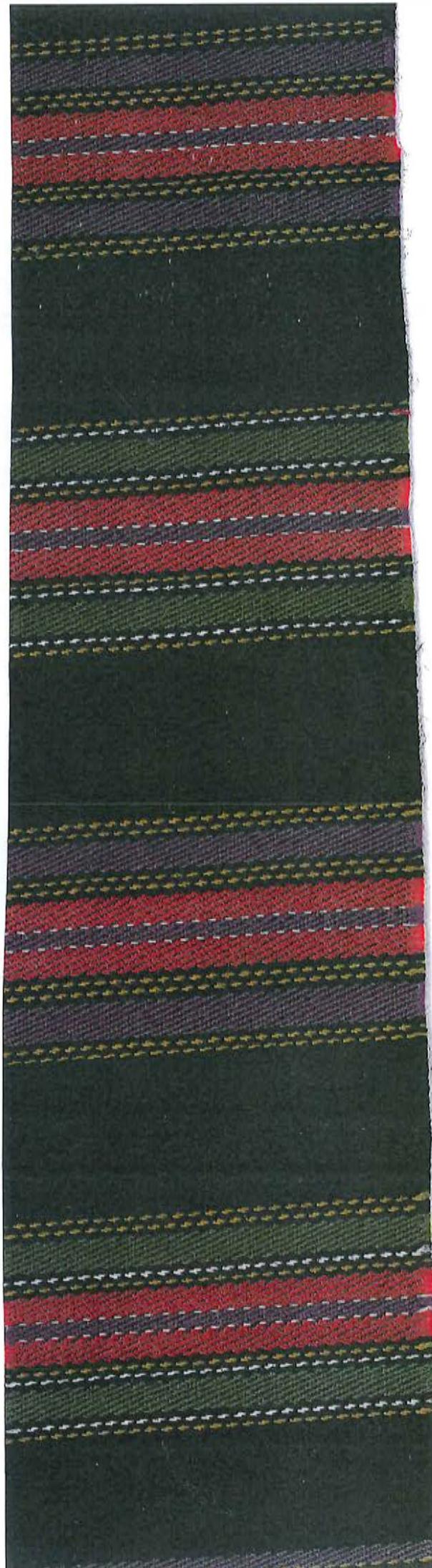
vävning

X			
	X		
		X	
			X

			X				X		
		X			X				
	X							X	
X					X				

Solvning

uppknytning

HAMMARLANDS FOLKDRÄKTER KVINNODRÄKTER

Inslagsordning randig kjol vävs 3 m.

4,5 cm svart	1 m sked nr 60/2	1204 trådar
4 ins grönt	300 gr lila	nr W 836
4 " gult	50 " gult	W 804
8" svart	50 " grönt	W 813 el V 864
16 " lila	50 " naturvitt	
8 " svart	450 " svart	
4 " vinrött	50 " vinrött	
4 " vitt		
6 "svart	Till båda kjolarna	väves lila väst
6 " rött	Väves i atlas	
6 " svart = hela mitten		

INSLAGSORNING; BÅRDKJOLEN 1m SKED NR 60/2 1204 trådar

Bårdkjolen väves i 3 delar helt i inslagsatlas

10 cm svart =fåll + 7,5 cm under bården	
8 ins grönt	
8 " svart	
3 cm lila	
8 ins svart	
1 cm grönt	
6 ins vinrött	
6 " gult	Svart bomullsränning användes till
1 1/2 cm vinrött	samtliga plagg. 16/2 eller 20/2.
6 ins gult	
6 " vinrött	
6 " vitt	
6 " vinrött	
6 " gult	
1 cm vinrött	
1 " vitt)	
1 " rött}	6 (tillsammans)
1 cm vinrött	
6 ins gult	
6 " svart	
4 cm rött	
8 inslag svart	
8 inslag vitt	
8 inslag svart	
4 cm grönt = hela mitten, resten svart botten i atlas, cirka 58,5 cm.	

Hammarlands folkdräkt

Ålands Marthadistrikts hemslöjdssektion

Hammarlands rosengångs förkläde

Bindning: Rosengång och tuskraft

Ränning nr 16/2 Oblekt bomullsgarn = 85 gr per m

Trådantal: 1080 tr

Sked 60/2 = 12 trådar per cm

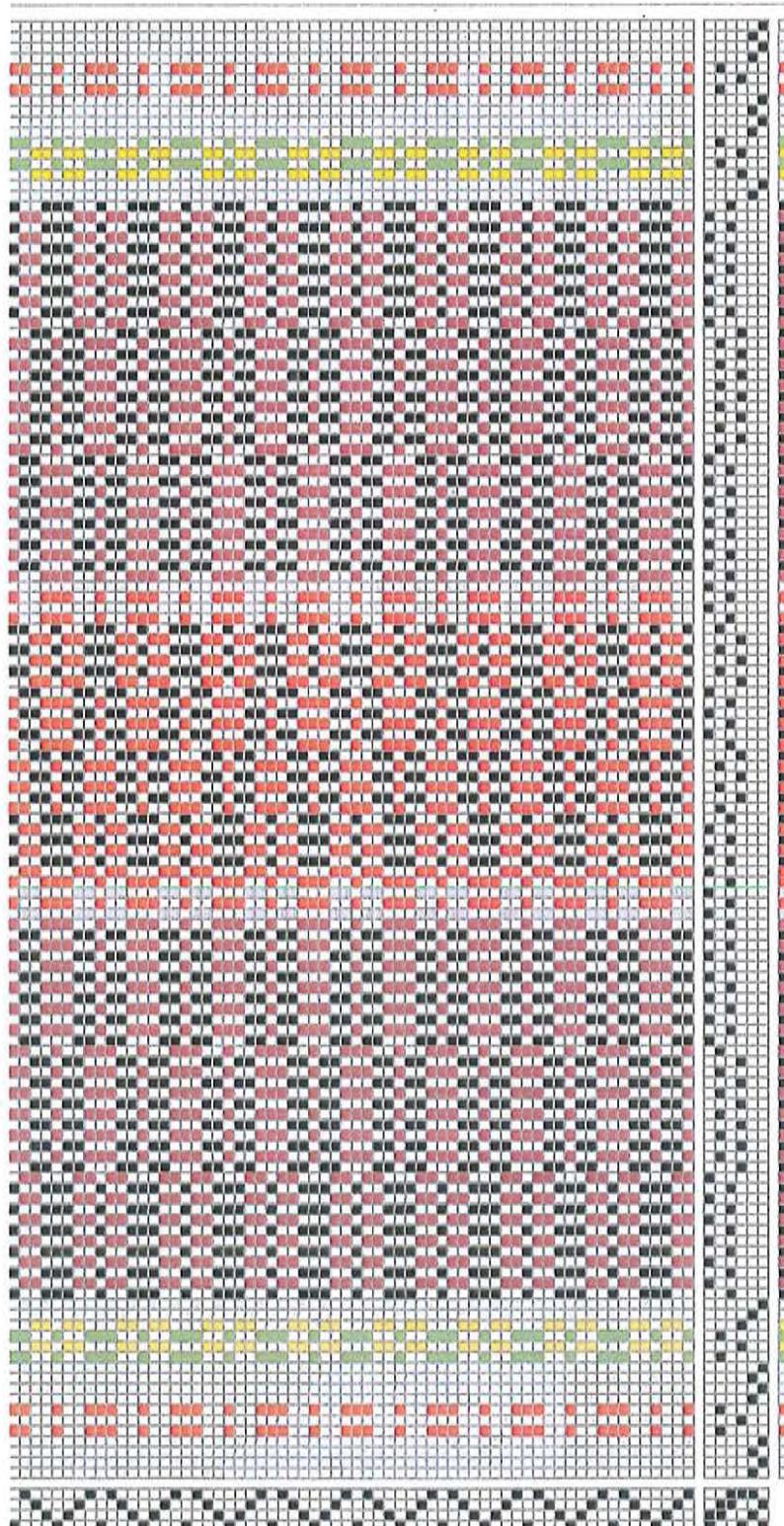
Vävbredd: 90 cm

Inslag: Brage nr 84, tex 84 el. Nm 12 till inslag.

Börj läsa mönstrret nedifrån.

Det som är ritat med grått är egentligen vitt men för att det skall synas måste det ha färg på ritningen.

Börja med 15 vita tuskrafts inslag, sedan rött, vitt och rött på rosengångstramporna. Sedan 15 vita inslag på tuskraftstramporna. Fortsätt som på ritningen med de gröna och gula inslagen

Hammarlandsfolkdräkter kvinnodräkter

Inslagsordning, randig kjol väves 3 m.

4,5 cm svart	1 m sked nr 60/2 1204 trådar
1 inslag grönt	300 gram lila nr W836
1 inslag gult	50 gram gult W804
1 inslag grönt	50 gram grönt W813 eller V864
1 inslag gult	50 gram naturvitt
1 inslag grönt	450 gram svart
1 inslag gult	50 gram vinrött
1 inslag grönt	
1 inslag gult	
8 inslag svart	Till båda kjolarna väves lila väst
16 inslag lila	
8 inslag svart	Väves i atlas
1 inslag vinrött	Svart bomullsränning användes
1 inslag vitt	till samtliga plagg. 16/2 eller 20/2
1 inslag vinrött	
1 inslag vitt	
1 inslag vinrött	
1 inslag vitt	
6 inslag svart	
6 inslag rött	
6 inslag svart = Hela mitten	

Hammarlandsfolkdräkter kvinnodräkter

Inslagsordning bådkjolen

Bådkjolen väves i tre delar helt i inslagsatlas.

1 m sked nr 60/2 1204 trådar.

Svart bomullsränning användes till samtliga plagg. 16/2 eller 20/2

10 cm svart = fäll + 7,5 cm under bården.

8 inslag grönt

8 inslag svart

3 cm lila

8 inslag svart

1 cm grönt

6 inslag vinrött

6 inslag gult

1,5 cm vinrött

6 inslag gult

6 inslag vinrött

6 inslag vitt

6 inslag vinrött

6 inslag gult

1 cm vinrött

1 inslag vitt

1 inslag rött

1 inslag vitt

1 inslag rött

1 inslag vitt

1 inslag rött

1 cm vinrött

6 inslag gult

6 inslag svart

4 cm rött

8 inslag svart

8 inslag vitt

8 inslag svart

4 cm grönt = Hela mitten på bården, resten svart botten cirka 58,5 cm

Hammarland

Västtyg uppvävt 1922

Västtyg av senare datum

S.K.

Hammarlands folkdräkt mansvästar.

Väst nr 1   inslagsordning

3 inslag vitt
6 " svart
16 " rött
12 " grönt
16 " rött
6 " svart
3 " vitt

Väst nr 2   inslagsordning

1,1 cm svart
4 inslag rött
22 " gult
3 " grönt
3 " svart
4 " rött
4 " vitt
4 " rött
3 " svart
4 " rött
2 " gult
1,1 cm-svart
4 inslag rött
2 " gult o.s.v.

Svart bomullsränning 16/2 eller 20/2 användes till samtliga
plagg

Hammarlandsfolkdräktsförkläde

Godkänt av Ål. Folkdräktsråd 17.04.1993.

Ränning: svart bommulsgarn 16/2 el 20/2

Bredd: 80 cm i sked

Trådantal: 960 st

Sked: 60/2

Bindning: liksidig kypert

Inslagsordning: 9cm svart varav 3cm är fäll,
rand nr 1. 3cm svart. rand nr 2. 3cm svart. rand nr 1. 3cm svart.
rand nr 2. 2,2 cm svart. rand nr 3. 1,8cm svart. rand nr 4. Fortsätt
med rand nr 4 till ca 80cm. Har man bårdkjol skall det färdiga
förlädet täcka bården på kjolen.

Rynkas till ca 30cm bredd sys fast på bandet . (som är 3m så
att 50 cm blir på vänster sida på förlädet och resten av bandet blir på
höger sida.).

<u>Rand nr 1</u>	<u>Rand nr 2</u>	<u>Rand nr 3</u>	<u>Rand nr 4</u>
2 insl. gult	2 insl.gult	12 insl. lila	7 insl. rött
4 " svart	4 " svart	2 " gult	1 " vitt
2 " gult	2 " vitt		1,8 cm svart
4 " svart	4 " svart		7 insl grönt
20 " lila	20 " grönt		1 " vitt
4 " svart	4 " svart		1,8 cm svart
2 " gult	2 " vitt		
4 " svart	4 " svart		
2 " gult	2 " gult		
4 " svart	4 " svart		
16 " rött	16 " rött		
1 " vitt	1 " vitt		
10 " lila =	10 " lila = hela mitten		

Band till denna kjol

10 trådar lila

1 tråd vitt, 1 tråd rött = 4 ggr

10 trådar lila totalt 28 trådar, 3 m.

Hammarlandsfolkdräktsförkläre, Godkänt av Ål.Folkfräktråd

den 17.4.1993.

Ränning : svart bomulsgarn 16/2 el 20/2

Bredd : 80 cm i sked

Trådantal : 960 st

Sked : 60/2

Bindning : Liksidig kypert

Inslagsordning : 9 cm svart, varav 3 cm är fåll, rand 1. 3 cm svart, rand 2. 3 cm svart, rand 1. 3 cm svart, rand 2. 2,2 cm svart, rand 3. 1,8 cm svart, rand 4. fortsätt med rand 4 till ca 80 cm längd. Har man bårdkjol så skall det färdiga förklädet täcka bärden.

Rynkas till ca 30 cm bredd, sys fast på bandet, 50 cm på vänster sida på förklädet, resten av bandet hänger på höger sida.

<u>Rand nr 1</u>	<u>Rand nr 2</u>	<u>Rand nr 3</u>	<u>Rand nr 4</u>
2 ins gult	2. ins gult	12 ins lila	7 ins rött
4 " svart	4 " svart	2 " gult	1 " vitt
2 " gult	2 " vitt		1,8 cm svart
4 " svart	4 " svart		7 ins grönt
20 " lila	20 " grönt		1 " vitt
4 " svart	4 " svart		1,8 cm svart.
2 " gult	2 " vitt		
4 " svart	4 " svart		
2 " gult	2 " gult		
4 " svart	4 " svart		
16 " rött	10 " rött		
↑ 1 " vitt	↑ 1 " vitt		
10 " lila =	10 " lila =	hela mitten	
		hela mitten	

Kjol: av ett långrandigt tyg med svarta bottnar och smalare symmetriska ränder i gredelint, svart, vitt, rött, grönt och gult, veckad åt var sida med ett brett utåtvänt motveck mitt fram till.

Förkläde: av halvylletyg med vit botton och ränder i rosengångsmönster i svart, rött, gredelint, gult och grönt, rynkat upp till och fäst med vävd band i förklädets färger, slutande med tofsar och knutna i rosett på vänster sida fram till.

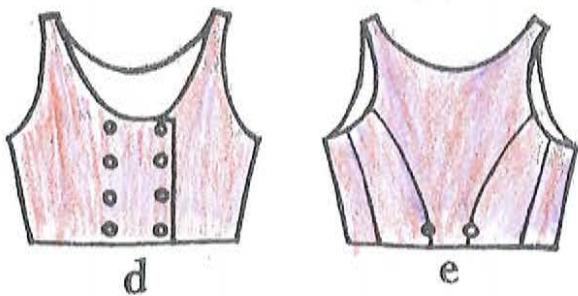
10 trådar av lila

1 tr vitt }
1 " rött } 499:-
1 " rött

10" lila

29 tr.

Hammarland livstycke

Livstycke: av helgredelint tyg i samma färg som en av kjolens ränder, sytt med djup rund urringning framtill och hög rund urringning i ryggen. Det häktas om lott på vänster sida framtill och har 4 par platta eller klotformiga mässingsknappar i två lodräta rader framtill, har en söm under armen, ingen mittelsöm men svängda sidosömmar i ryggen, sydda så att sidostyckenas kanter ligger ovanpå ryggstycket. En mässingsknapp är sydd i ryggstyckets vartdera nedre hörn.

Hammarland blus

Mönsterstorlek på tillskärningsplan. Storlek 42 $\frac{\text{Bröstvidd} + 20}{2} = \frac{122 - 61}{2}$

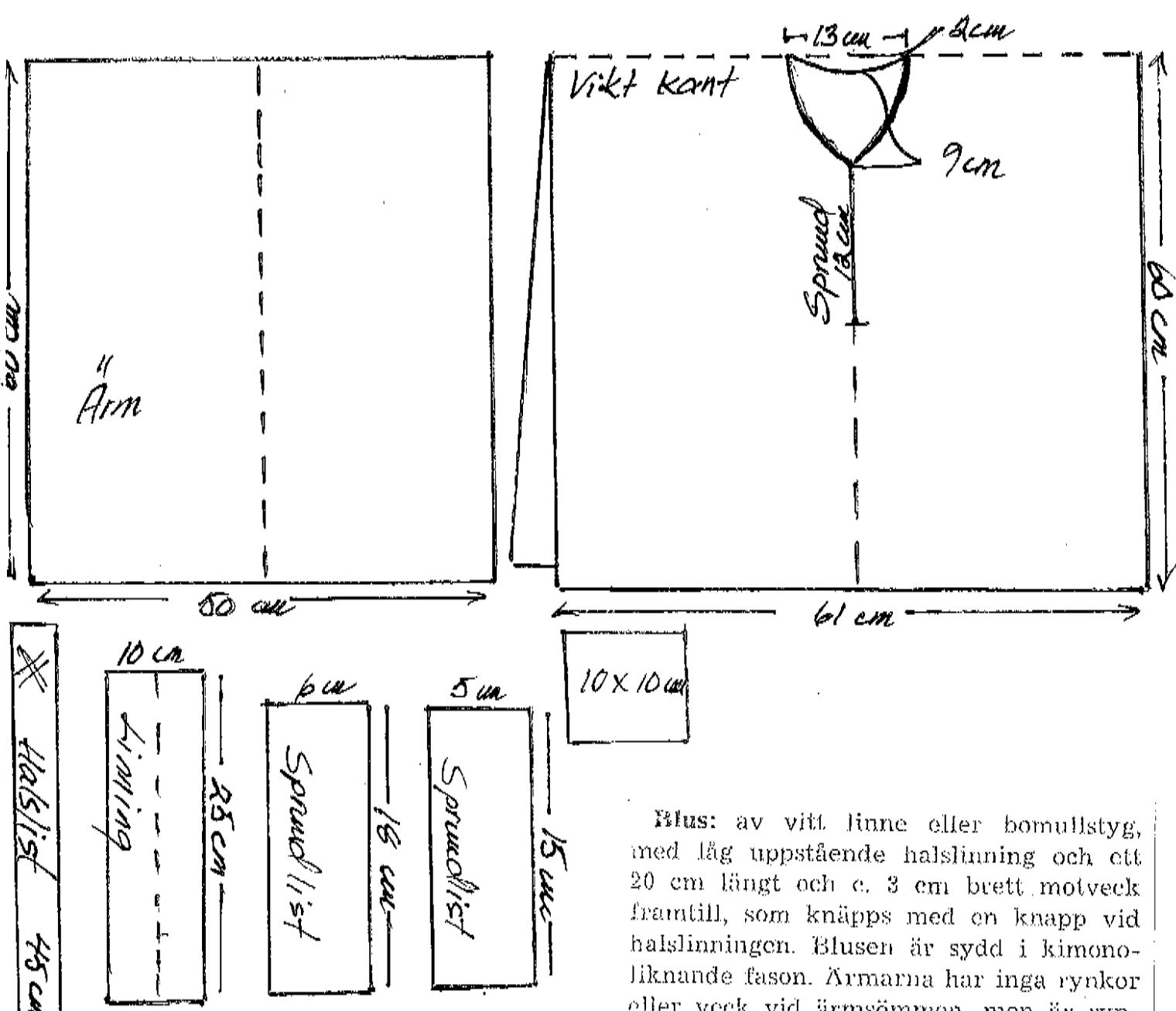
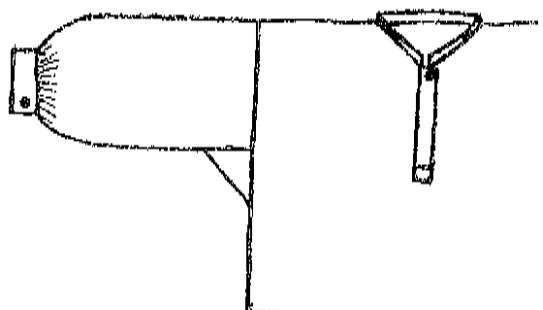
Egen storlek

$\frac{\text{Bröstvidd} + 20}{2}$

Sömnad

Alla sömmar sys med 1/2 cm bred fällsöm.

Alla delar klipps trådraka.

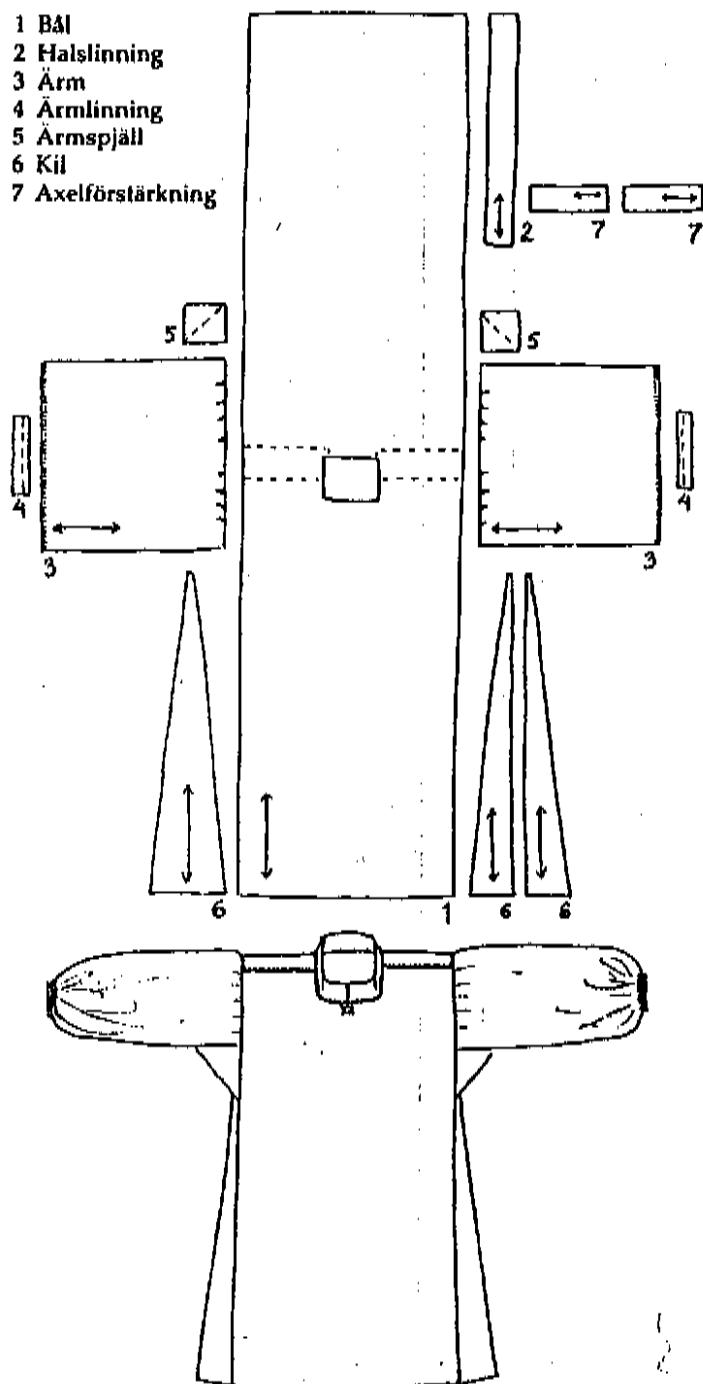

Blus: av vitt linne eller bomullstyg, med låg uppstående halslinning och ett 20 cm långt och c. 3 cm brett motveck fram till, som knäpps med en knapp vid halslinningen. Blusen är sydd i kimono-liknande fason. Ärmarna har inga rynkor eller veck vid ärmsömmen, men är rynkade vid linningarna som knäpps med en trådknapp på mitten.

SKJORTOR, III

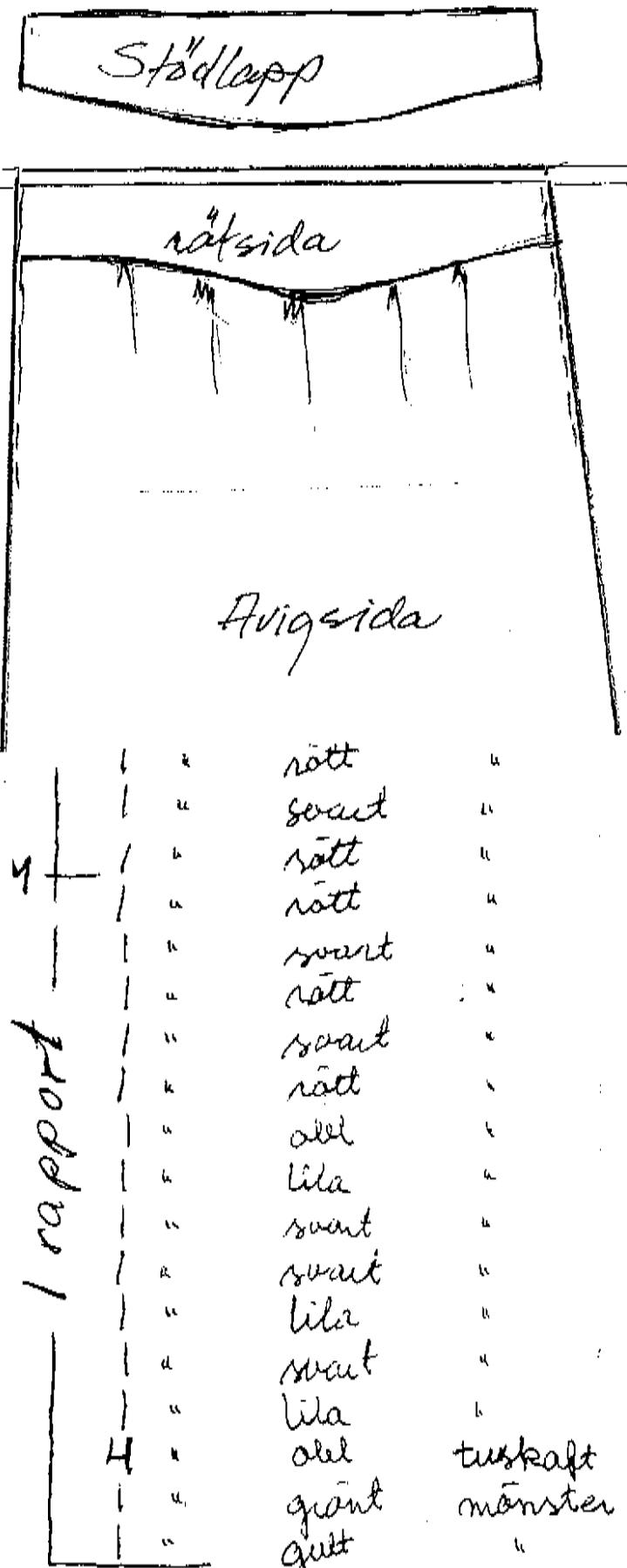
'Helsörk' med kilar infällda i sötsämmarna.

- 1 BAL
- 2 Halslinning
- 3 Ärm
- 4 Ärmlinning
- 5 Armspjäll
- 6 Kil
- 7 Axelförstärkning

Stödlapp på ylleförklädes avigsida, förklädets midjebredd 1/3 av midjemåttet ca 30 cm.

Inslagsordning till Hammarlands
rasengångsfäckläde.

rampa 50,6

" 1 } 299r
" 3 }

Ränning:

Obl. bom.qarn
nr 20

rampa 50,6

" 1 } 299r
" 3 }

Inslag:

*Kamqarn nr 20

50,6

" 1 } 599r
" 3 }

Skednr: 120c
60/2

2

" 4 } 599r
" 1 }

Sked bredd:
90cm

" 3 } 599r
" 1 }

Trådantal:
1080+tr+4stadt

" 1 } 299r
" 3 }

Antal ränder
på förklädet
16 st

" 1 }

" 3 } 399r
" 2 }

*Om man väver med
obl. bom.qarn iställe
för obl. kamq., blir fö
klädet ej så "bubblig"

" 4 }

" 1 }

" 3 }

Solvata:
Börjhär X

" 1 }

" 3 }

" 2 }

" 4 }

" 1 }

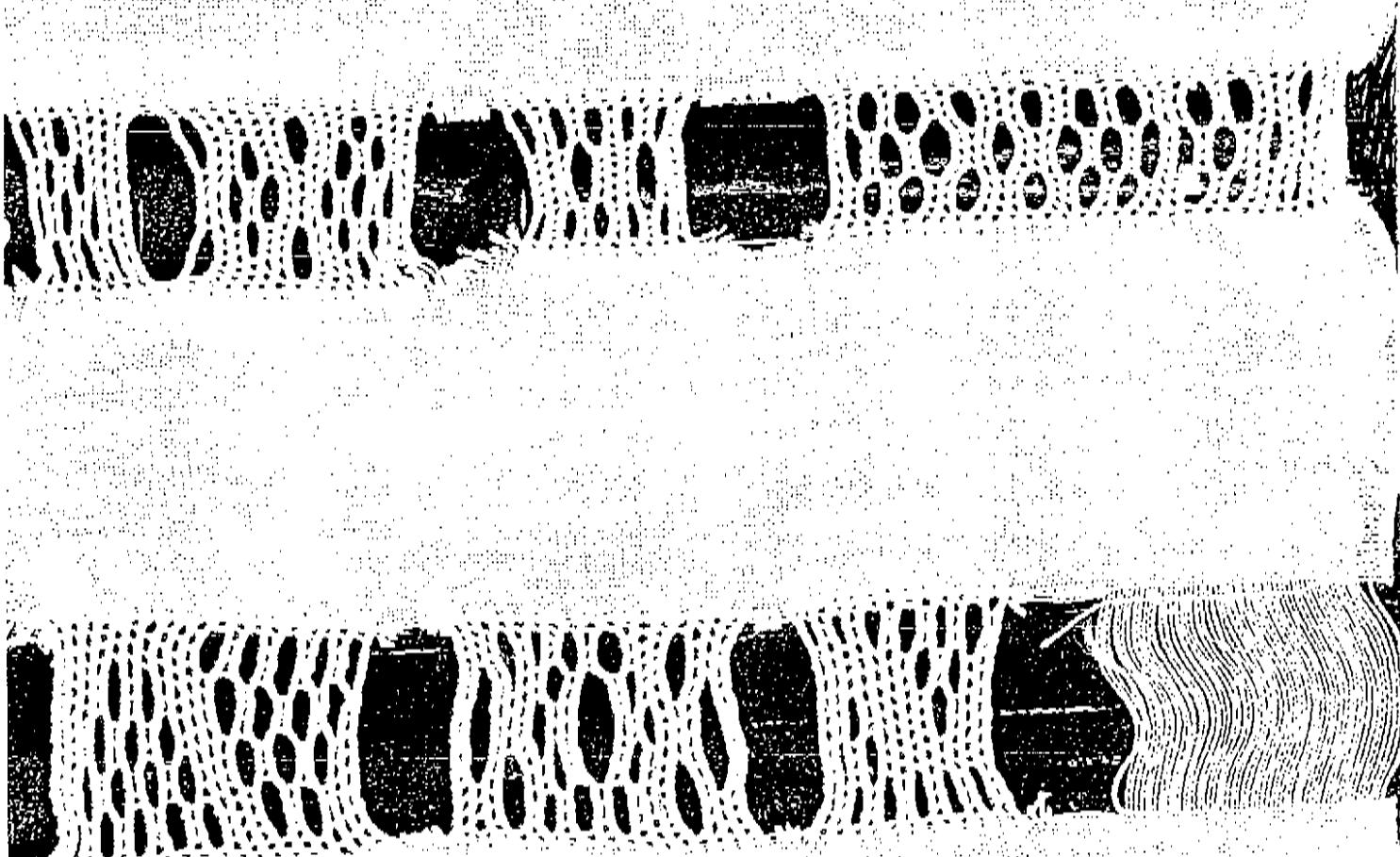
" 3 }

X X X X X X X X X X X X X X X X

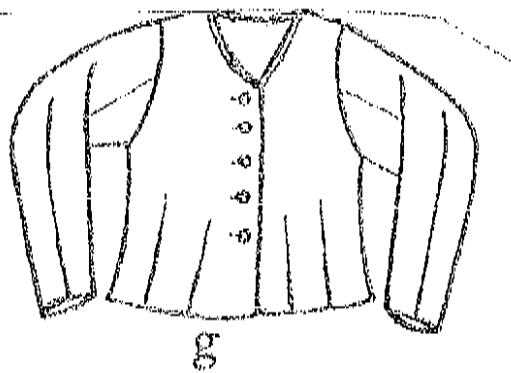
rött
svart
rött
rött
svart
rött
svart
rött
svart
rött
svart
rött
svart
svart
svart
svart
svart
svart
tuskaft
grånt
gult

mönster

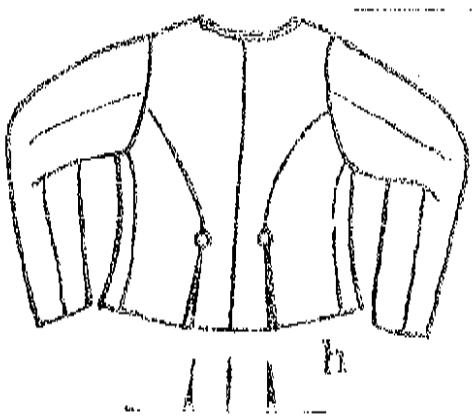
Hälsömmar till vta förklädet
Efter original från torp
(Svea Karlsson, Klemets)

Hammarland tröja

g

h

Strumpor: vita.

Skor: låga svarta med låga klackar, silverspänne och uppstående plös.

Tröja: av svart tyg. Snitt: Se beskr. för Sund!

Den åländska STORSCHALEN

År 1995 godkändes en gemensam folkdräktschal för Ålands kvinnodräkter. Originalt kommer från Norrgårds, Tärnebolstad, Finström. Här visas den nyvävda schalen av Inger Mörn, iklädd den gamla saltviksdräkten från 1876, den mest autentiska av landskapets folkdräkter. Schalen finns bland bokens beskrivningar under namnet Amalia Charlotta, sid. 25.

ÅLANDS MARTHADISTRIKTS
HEMSLÖJDSSEKTION

Amalia Charlotta

Originalalet tillhör Rainer Kronstam, Norrgårds i Tärnebolstad. Den schal som är godkänd att äras till de åländska folkdräkterna är en kopia av denna schal men med natursvart ullgarn i tället för det blålila garnet i originalalet. Schalen är vävd i ett stycke och av tvåtrådigt andspunnet ullgarn. Färgerna i den gamla schalen är ljusgrått, vitt och mörkt blålila. Den 7 cm reda fransen runtom är gjord av varp- och inslagstrådar. Franstrådarna är inte tvinnade och är inte heller någon knut.

Vävbeskrivning

Beskrivningen nedan gäller inte originalalet utan schalen i den form som den godkänts som "storschal" att bäras till de åländska folkdräkterna.

Storlek: 154 x 154 cm + 7 cm frans.
Schalen vävs i två våder.

Teknik: Tuskaft med färgeffekt (se *Klara*)
Sked: 70/1

Täthet: 7 trådar per cm i varpen och samma i inslaget.

Antal trådar: 552 + 8 trådar för vävning av fransen.

Vävbredd: 85 cm = 78 cm + 7 cm frans.

Material: Varp och inslag av entrådigt ullgarn Nm 6 eller tvåtrådigt ullgarn Nm 12/2 eller Nm 18/2. Färgerna naturvitt, grått och natursvart.

Mönstret består av stora och små rutor, som uppkommer som färgeffekter. Stora rutan är 10,5 x 10,5 cm och lilla rutan är 2,5 x 2,5 cm. Den stora rutan består av 80 trådar, den lilla av 16 trådar. Mönstret åstadkoms genom färgbryten. Rutorna har turvis en mörk och en ljus tråd i både varp och inslag. Byte av ruta får man genom att väva *två grå trådar efter varandra*.

Schalen revas med en tråd i vardera färgen. Vid solvning är trådarna växelvis grå och vita. Vid övergången mellan rutorna byts ordningsföljden mellan färgerna så, att *2 mörkgrå trådar solvas efter varandra*. Inslaget är också växelvis grått och vitt. Då 2 grå trådar slås in efter varandra byter man ruta. Reva ytterligare en varpläta med 8 trådar och i samma längd för vävning av fransen.

Revnota:

grått	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	2	1	282
vitt		1		1					1		1		1		222
svart					1		1								48
	x 8		x 40		x 8	x 40		x 8	x 40	x 8	x 8	x 22*		552	
		vänst. kant			rand			x 3				hälften av botten			

* halva rutan + 4 extra trådar för städkanten. Dessa träds tätare i skeden. Städkanten gör det lättare att få en snygg och osynlig söm när våderna sys ihop.

Vävuppsättning:

Solva färgerna i den ordning som anges i revnotan. Den extra varpfältan för vävning av fransen solvas i tuskraft och träs i sked ca 8 cm ytterom de övriga varpträdarna.

Inslagsordning:

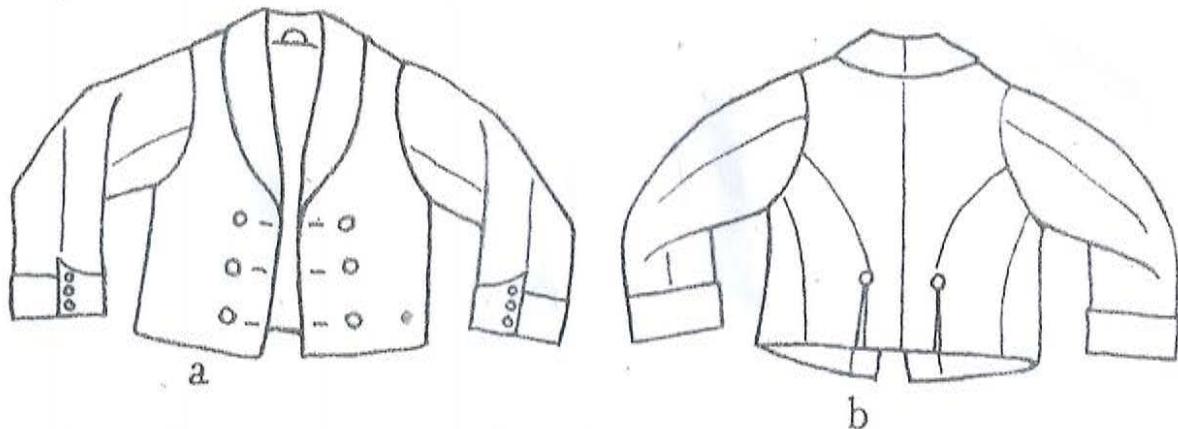
Kant:	1 inslag grått, 1 inslag vitt 2 inslag grått 1 inslag vitt, 1 inslag grått	8 ggr (tot. 16 inslag) 40 ggr (tot. 80 inslag)
Bård:	1 inslag grått, 1 inslag svart 2 inslag grått 1 inslag svart, 1 inslag grått	8 ggr (tot. 16 inslag) 40 ggr (tot. 80 inslag)
Mittpartiet:	*	
	1 inslag grått, 1 inslag vitt 2 inslag grått 1 inslag vitt, 1 inslag grått	8 ggr (tot. 16 inslag) 40 ggr (tot. 80 inslag)
	*	
	* — * 7 gånger 1 inslag grått, 1 inslag vitt	8 ggr (tot. 16 inslag)
Bård:	2 inslag grått 1 inslag svart, 1 inslag grått 1 inslag grått, 1 inslag svart	40 ggr (tot. 80 inslag) 8 ggr (tot. 16 inslag)
Kant:	2 inslag grått 1 inslag vitt, 1 inslag grått 1 inslag grått, 1 inslag vitt	40 ggr (tot. 80 inslag) 8 ggr (tot. 16 inslag)

Väv två likadana våder så att rutorna i den senare våden upprepas i *omväänd ordning*. Då kommer mönstret att stämma. Lämna minst 20 cm av varpen ovävd mellan våderna för att bilda fransar.

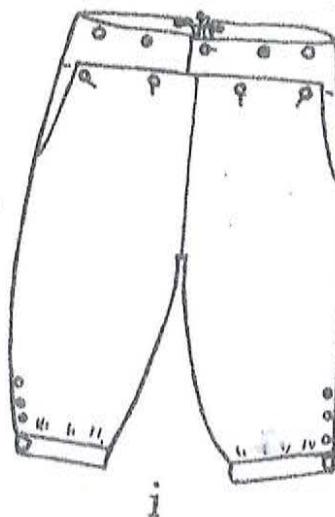
Montering och fransar:

Sy ihop våderna. Fransarna bildas av inslag och varp och knyts inte.

Hammarland rock och byxa

Rock: (tröja) av mörkblå vadmal, sydd med en 5–8 cm bred nedvikt krage som går långt ned och småningom avsmalnar nedåt. Den har tre par stora mässingsknappar i två lodräta rader. Ärmarna har uppslag, som vid övre sömmen är 8 cm breda och i en båge svänga sig mot undre sömmen, där de är 12 cm breda. Tre små mässingsknappar vid undre sömmen. Rocken har inga ytterfickor men söm under armen, mittsöm och svängda sidosömmar i ryggen. Vid sidosömmarnas nedre del bildas fastsydda skörtveck, c. 8 cm på var sida om mittsömmen. En stor mässingsknapp är sydd vid vartdera skörtveckets övre ända. Rocken går till höfterna.

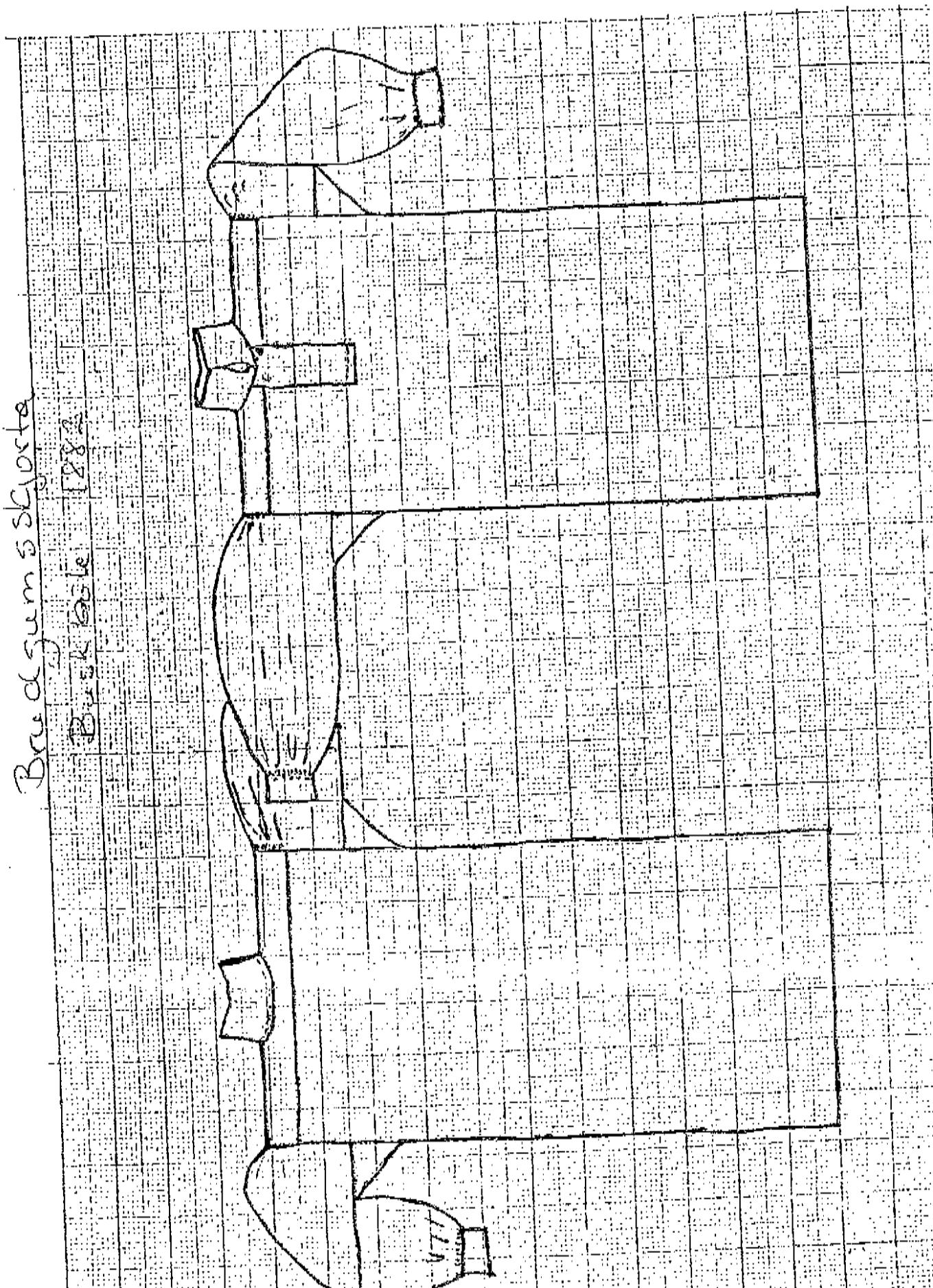
Knäbyxor: av samma tyg som rocken, sydda med en bred lucka intill sidorna, knäppt med 4 stora mässingsknappar, sneda ficköppningar under luckan. På utsidan av knäna ett sprund med 3 små mässingsknappar som kan knäppas och knälinning med mässings- eller silverspänne, modell Finström. Byxorna kan även sys utan knälinning, mera åtsittande, med sprund på utsidan av knäna, med tre små mässingsknappar som knäpps, modell Saltvik.

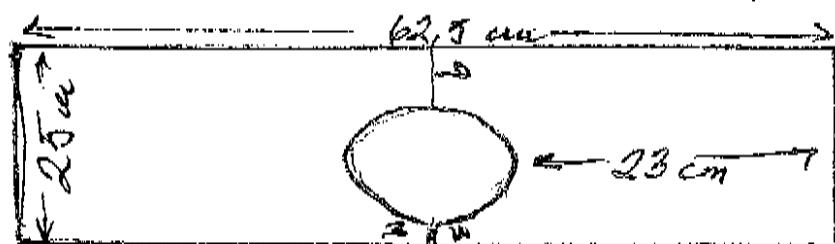
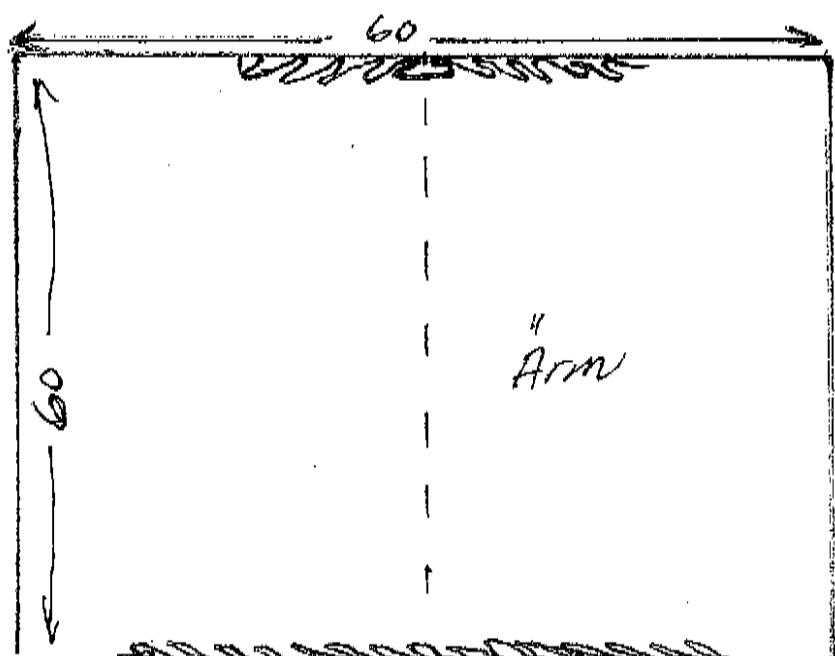
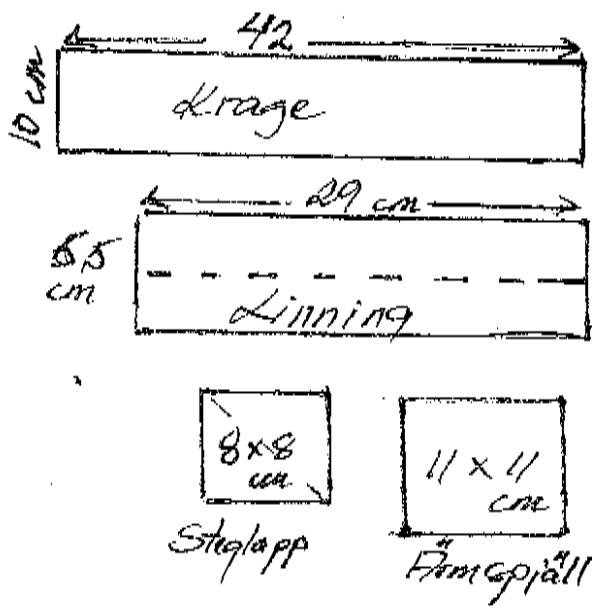
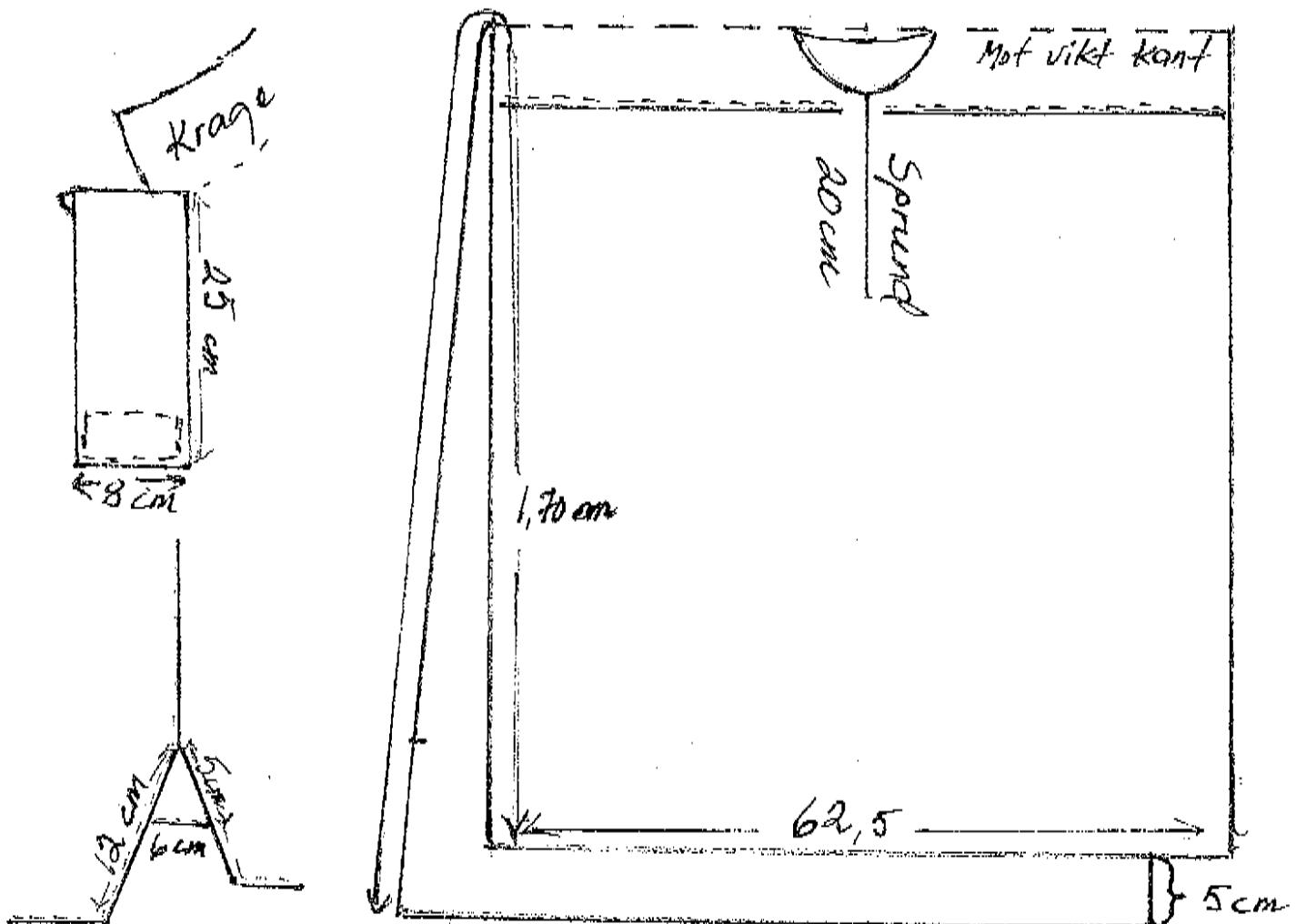
Strumpor: vita eller röda.

Strumpeband: mönstervävda ylleband.

Skor: låga svarta med spännet och över

" Detta skjortmönster används till
alla mansdräkter på land.

MANS SKJORTA

Glaads Museum

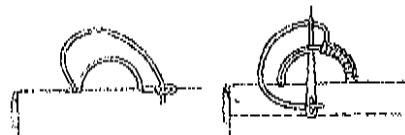
OK påsydol

MANS SKJORTA

Mönsterstorlek på tillskärningsplan

$$\text{Storlek } 52 \quad \frac{\text{Bröstvidd} + 20}{2} = \frac{125}{2} = 62,5 \text{ cm}$$

$$\text{Egen storlek. } \frac{\text{Bröstvidd} + 20}{2}$$

Sömnad

Alla sömmar sys med 1/2 cm bred fällsömn. Alla delar klipps trådraka.

Ärmarna: Veckgrupp med ett 3 cm brett utåtvänt motveck i mitten och 4 st. 1,5 cm breda veck åt var sida.

-5 cm bred linning, smålagede veck mot linningen, åt cir häll.

-"Sprundklaffen" 26 cm lång och 6 cm bred.

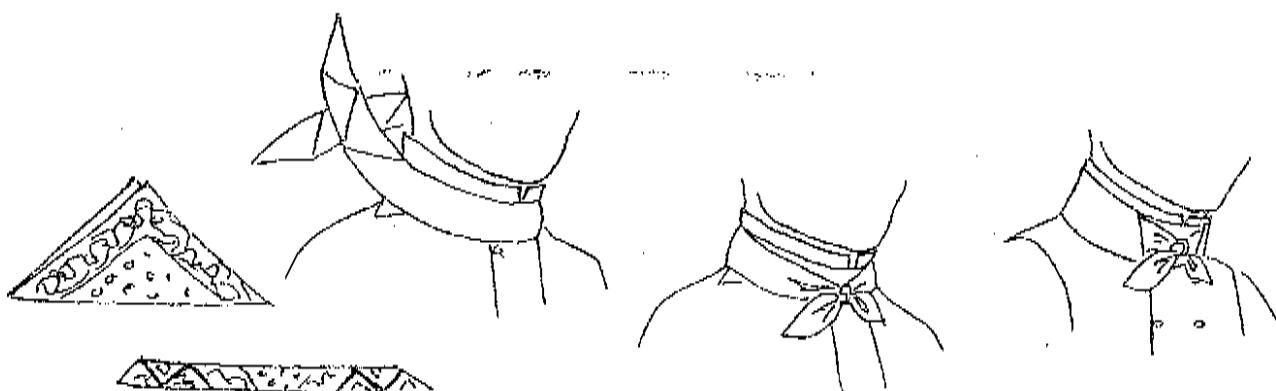
-Krage med rundade hörn.

I mansdräkten började halskläden användas omkring sekelskiftet 1800. De finaste halsklädena var av silke och i enklare sammanhang användes halskläden av kattun. Halsklädet är kvadratiskt eller trekantigt. Det viks så att det blir avlängt och knyts utanpå kragen. Kragen kan bäras uppstående eller vikas ner över halsklädet. Kläden kallades ibland för näsduk, trots att de aldrig användes att snyta sig i.

Halskläden av siden har ofta repad frans och behöver inte fällas. Halskläden av kattun var förr av ett tyg med avpassat tryck. Eftersom det numera är svårt att finna ett sådant tyg, kan det ersättas med ett tyg i metervara, som har samma färg och samma typ av tryck som originallet. Klädet fällas med en smal dubbel fall 0,4 cm bred. Sy med fällstygn och använd gråbrun lintråd.

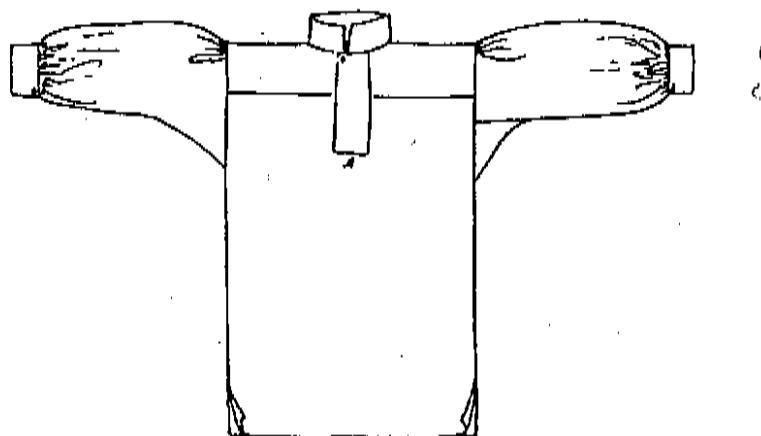
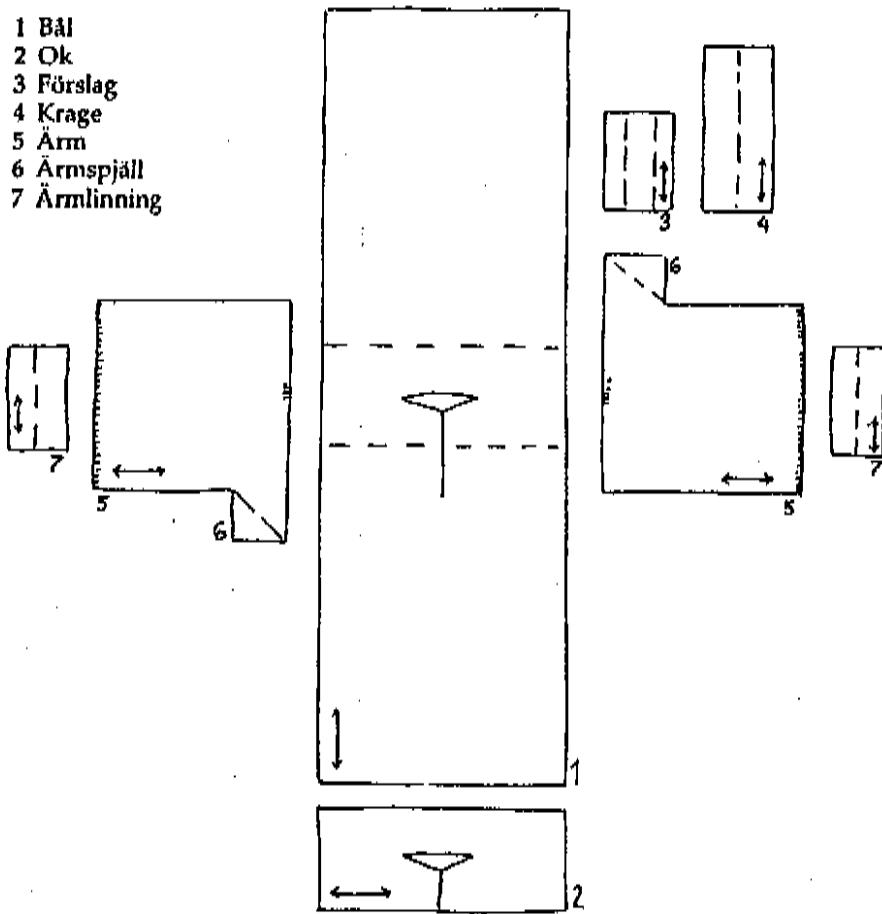
På senare tid har det spridits ett

bruk, att låta ett kaftunkläde, kalla snusnäsduk, hänga ut ur byxluckan. Att göra så hade anssets högst opassande förr och bör inte förekomma nu heller. Den som ville torka svelten ur pannan använde skjortärmarna och snöt sig gjorde man i fingrarna!

SKJORTOR II

- 1 Bäl
- 2 Ok
- 3 Förslag
- 4 Krage
- 5 Ärm
- 6 Ärmsspjäll
- 7 Ärmlinning

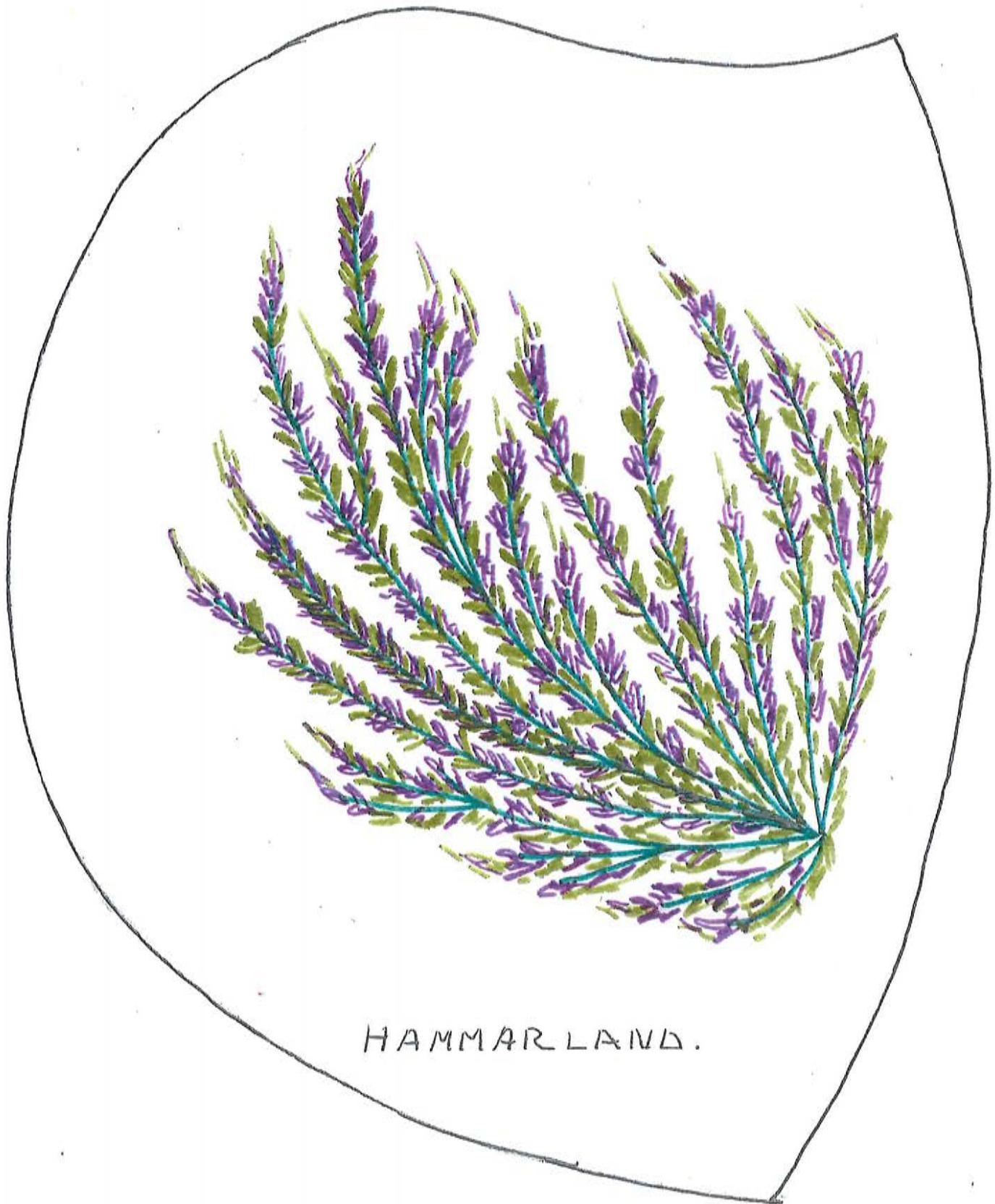
Mönstret till Hammarlands-bindmössa är
är uppskissat i slutet av 1970 talet, efter
Sigrid Granfelts mönster till Hammarlands-
kjolsäck, från 1920-talet.

Sys med kråkspark och förlängdakhutar.

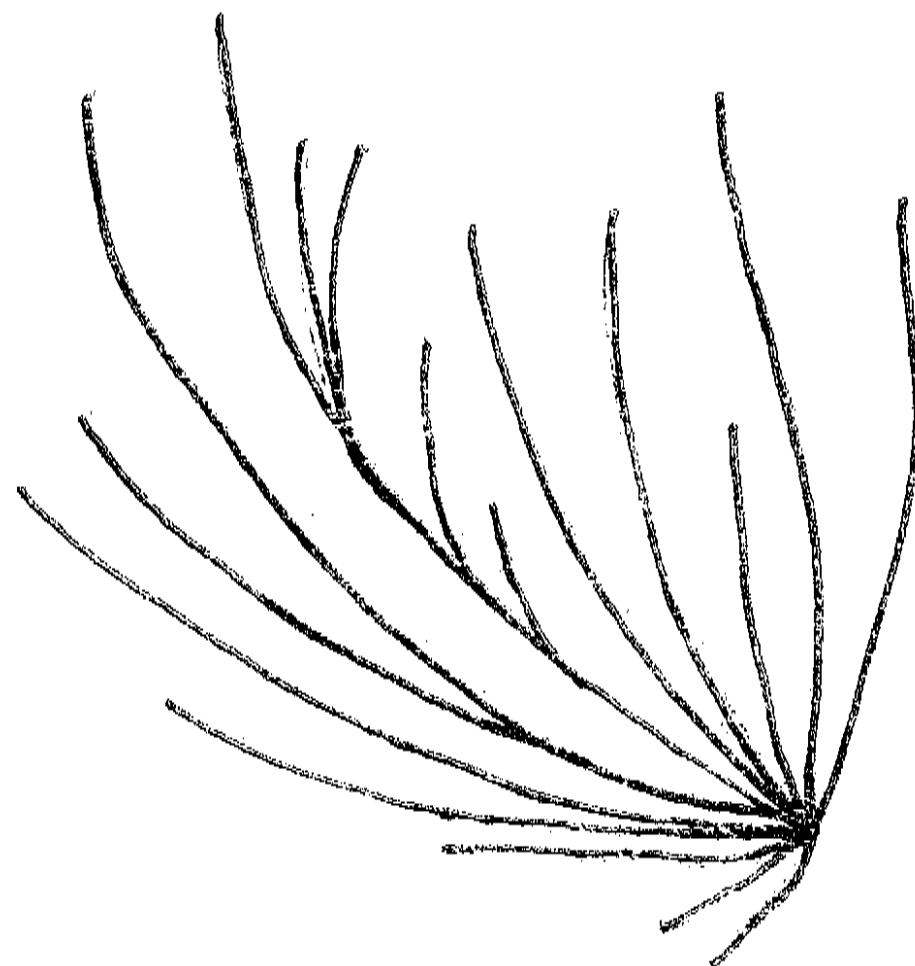
Lila färger nr 550, 552, 554.

Gröna färger nr 3346, 367.

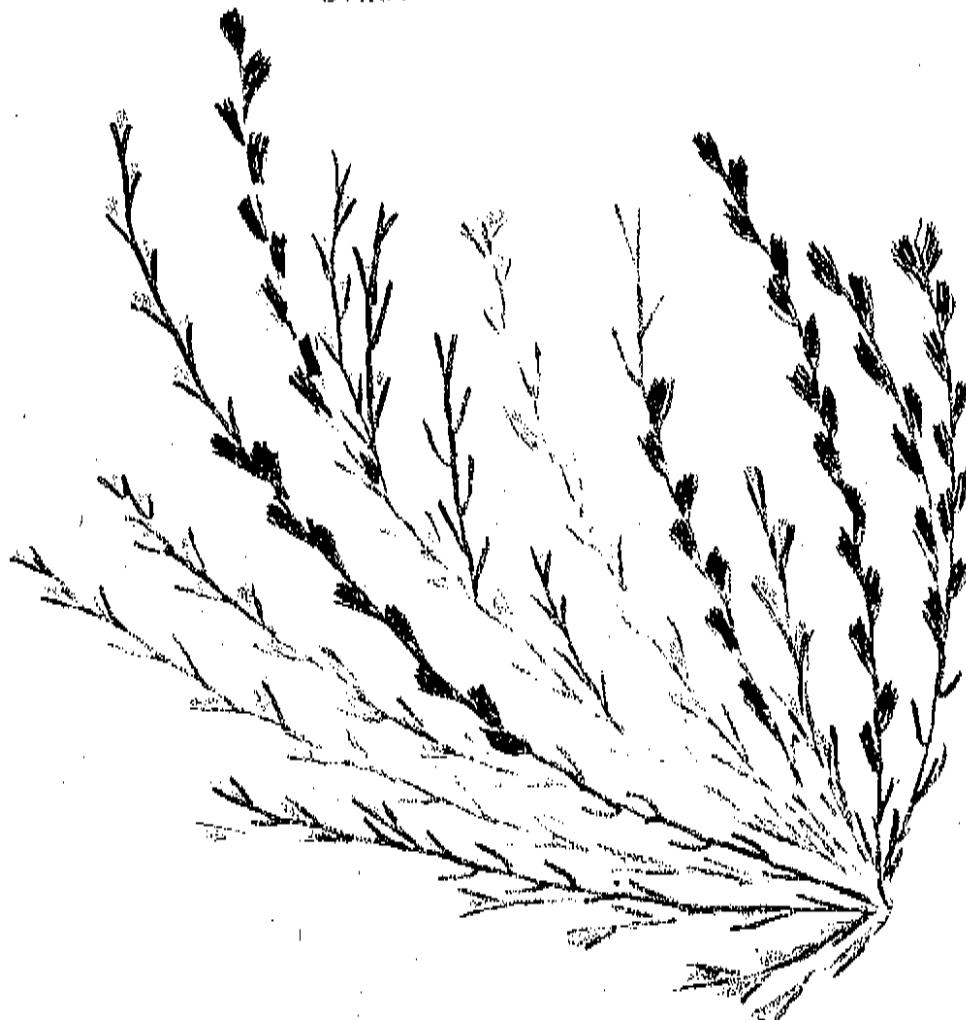
Mönstret kan ha en personlig framtoning.

HAMMARLAND.

SVART

FRAM

Mönstret till Hammarlands-bindmössa är uppskissad i slutet

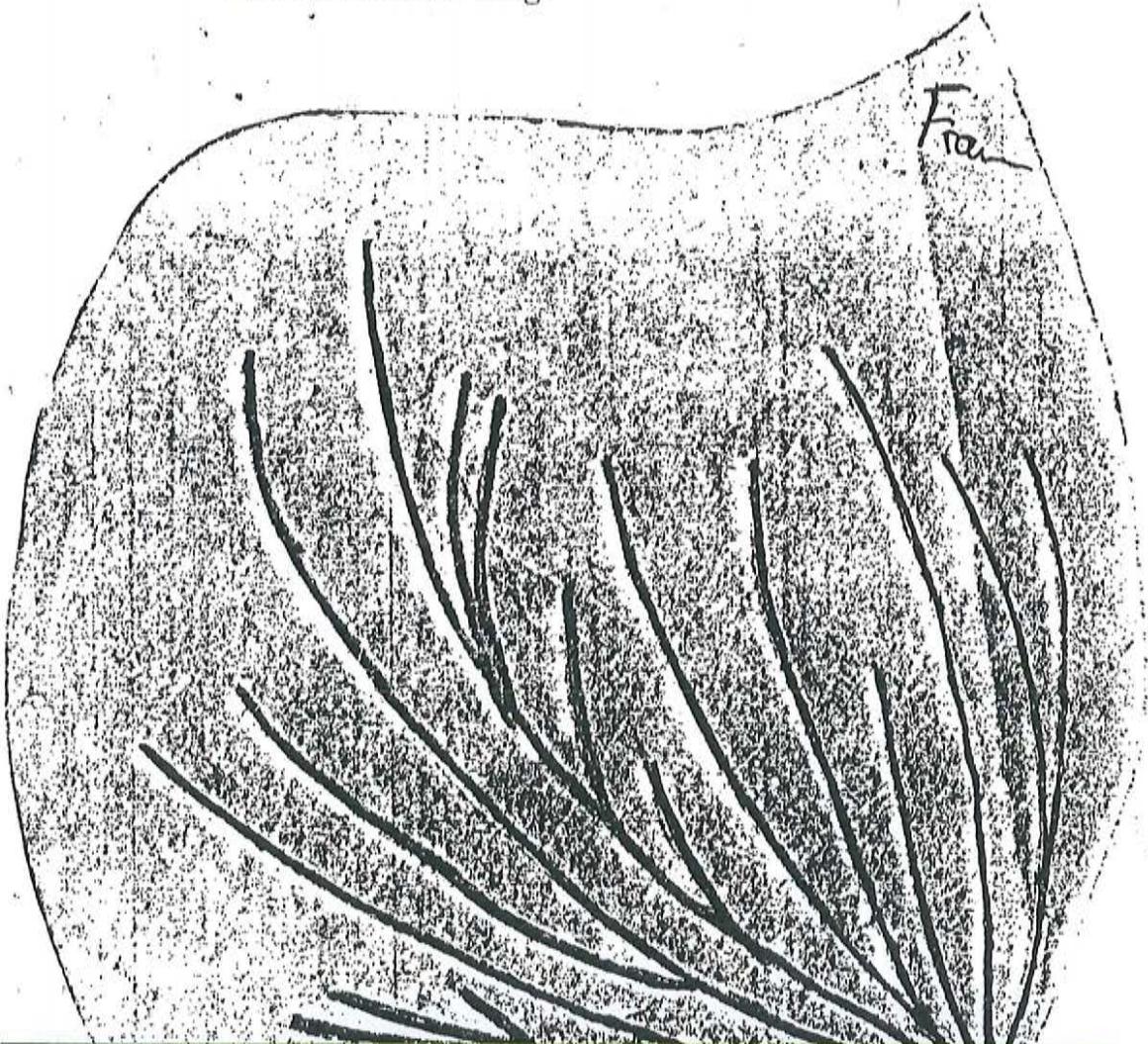
av 1970-talet, efter Sigrid Granfelts mönster till Hammarlands-
kjolsäck, från 1920-talet.

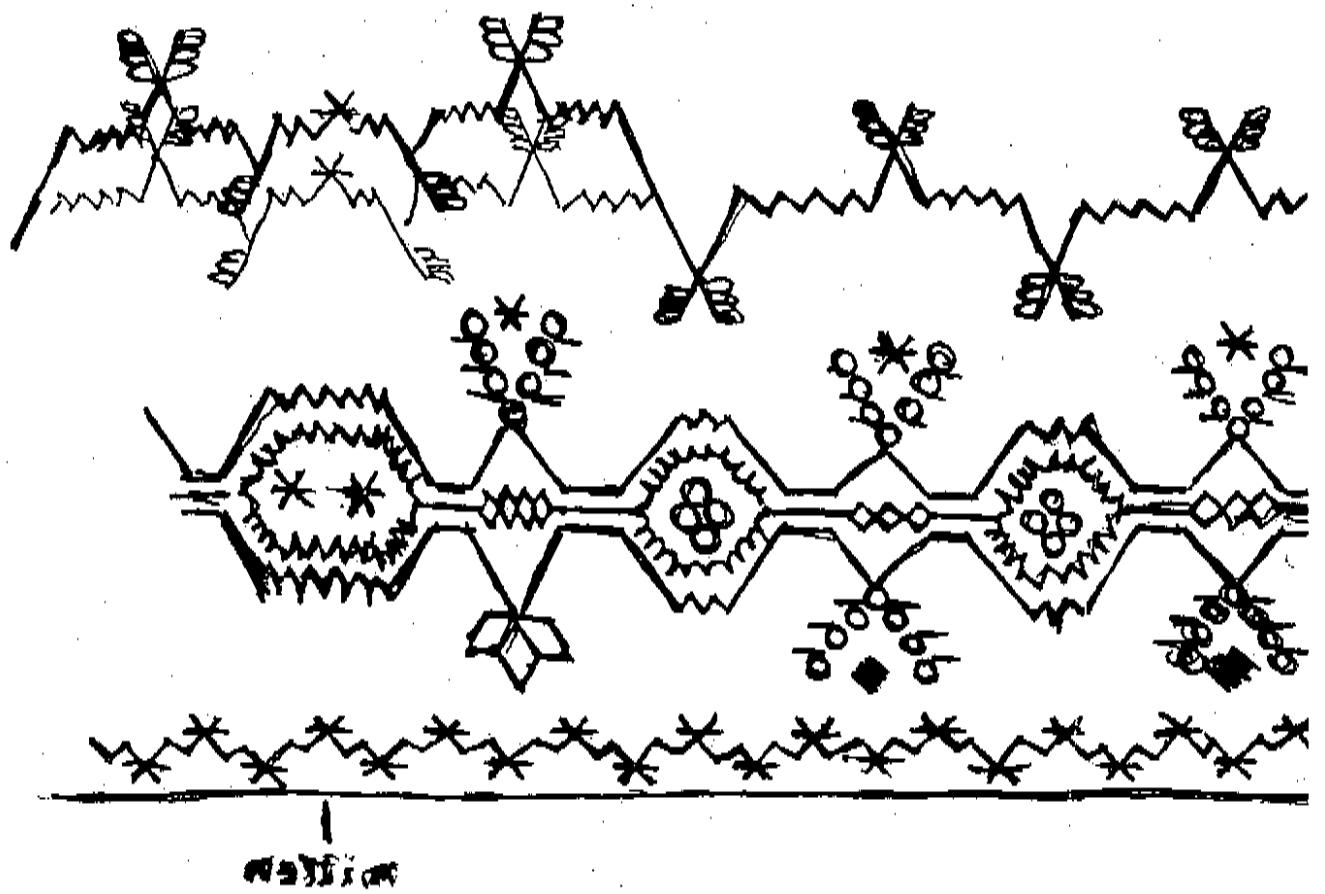
Sys med kråkspark och förlängda knutar.

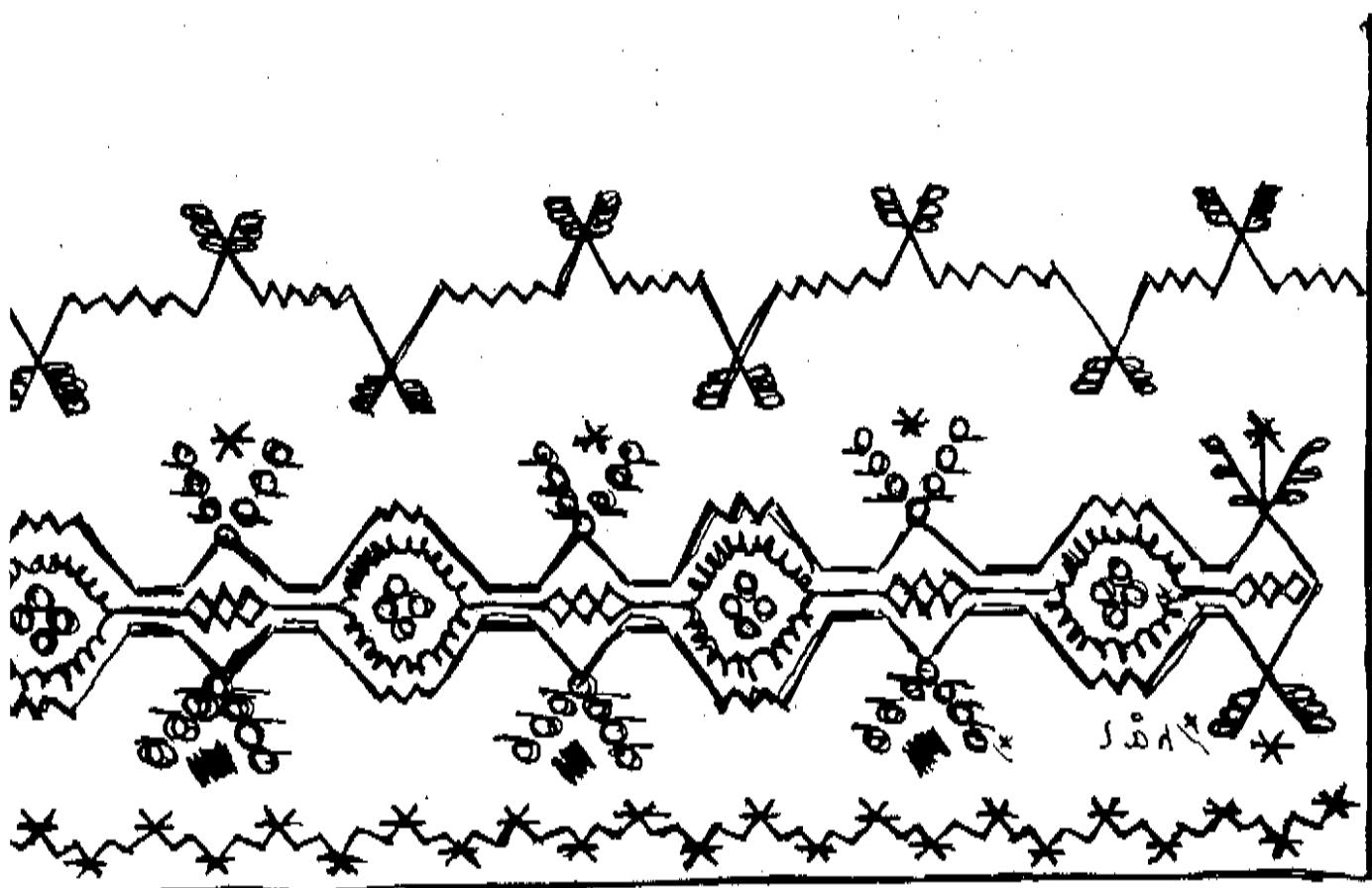
Lila färger nr 550, 552, 554, Gröna färger nr 3346, 367.

Mönstret kan ha en personlig framtoning.

Huvudbonad: stycke och bindmössa,
slät eller broderad, i någon med dräkten
harmonierande färg.

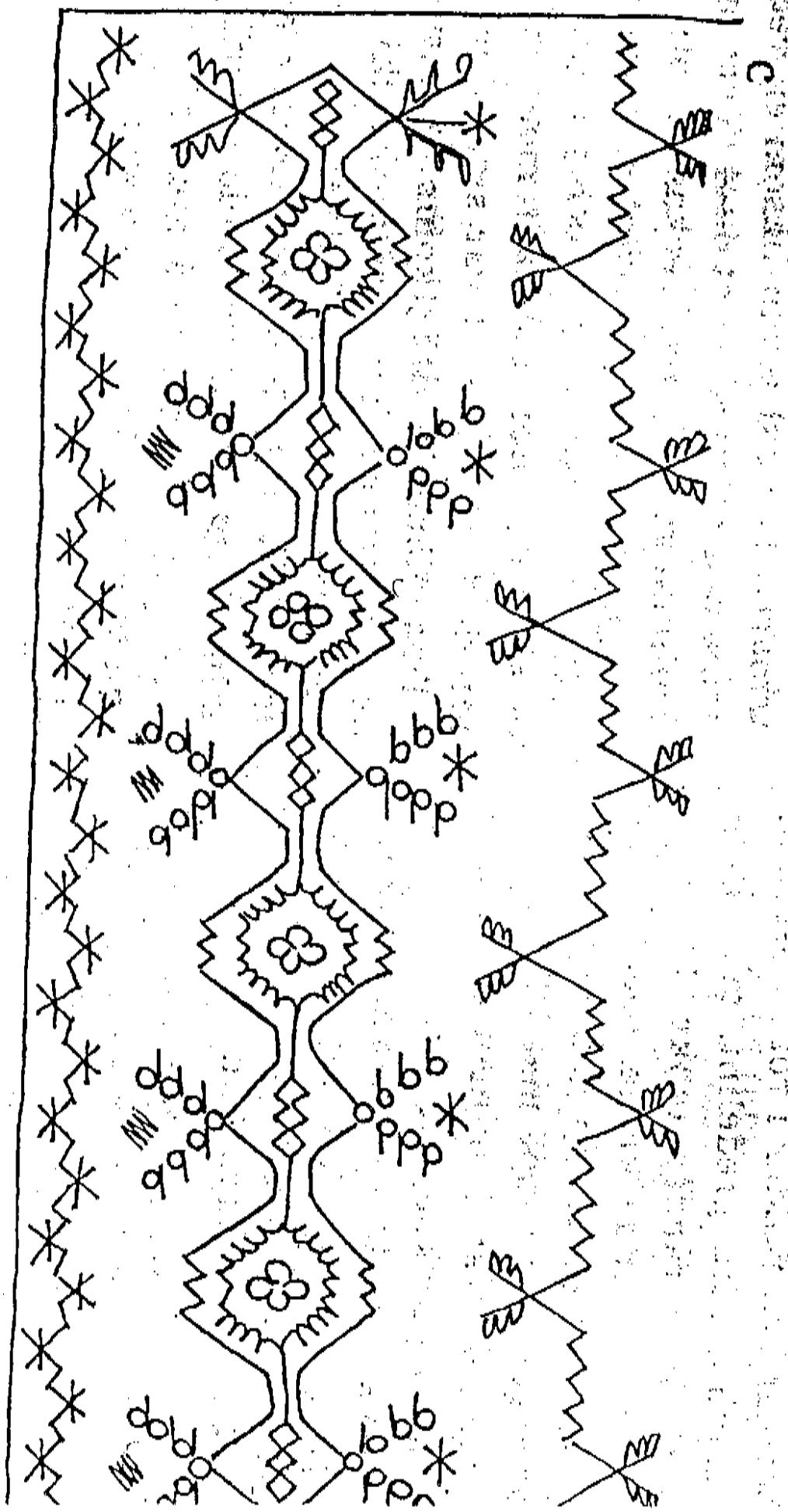

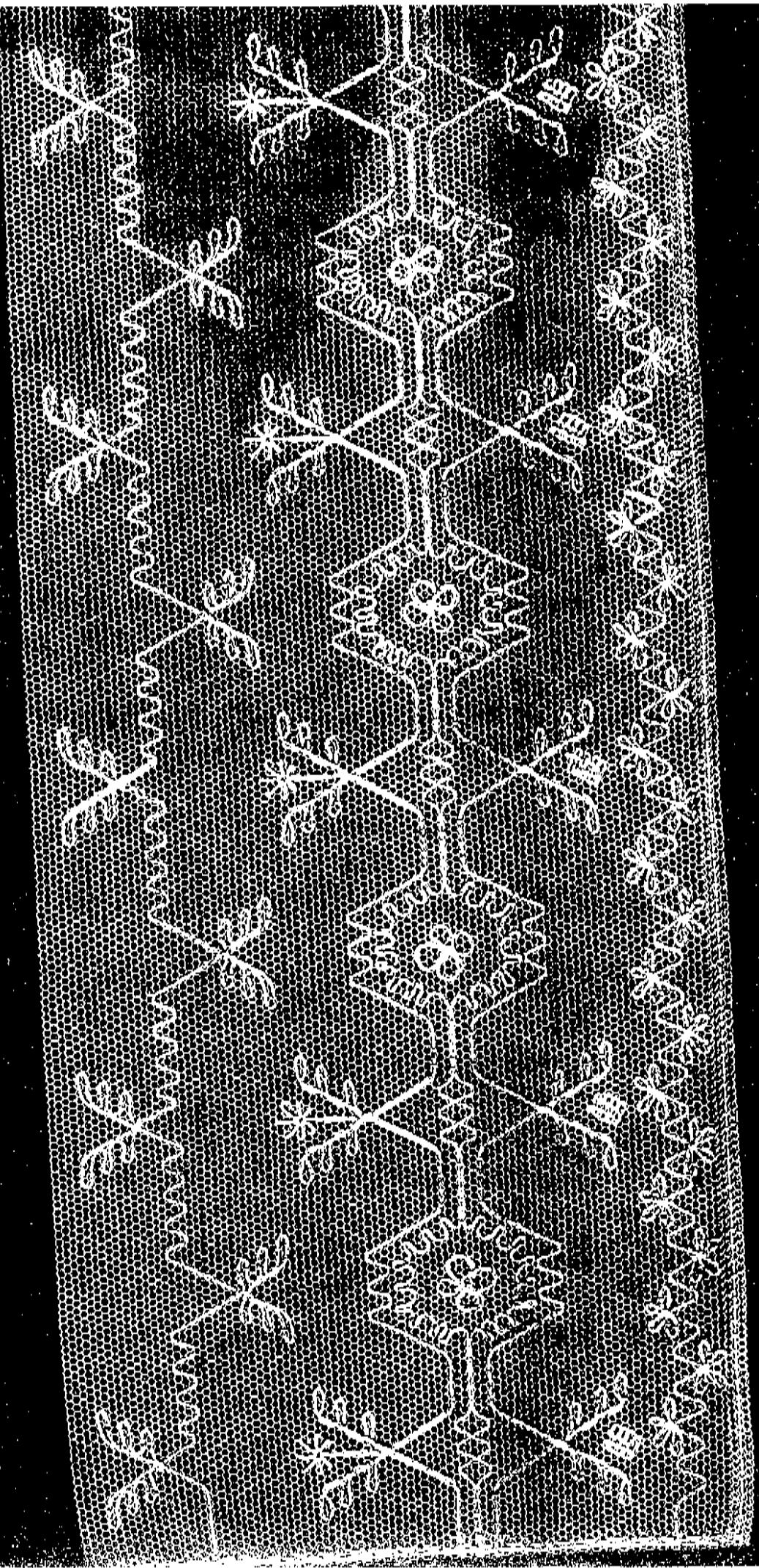

HAMMARLAND

Hammarlands-mönster 15.11.92.

C

Åland
Jomala

STYCKE till bindmössa
Tyllträning

Privat Ägo

Blad 1 (4)

Skala 1:1

SÖMNADSBE SKRIVNING

MATERIAL   30 * 6cm blekt linne?, tuskaft, täthet ca 25-25 tr/cm
                  70 * 14cm finmaskig bomullstyll.
                  Linträd 60/2 till sömnad.
                  Bomullsgarn 20/2 till tyllträning.

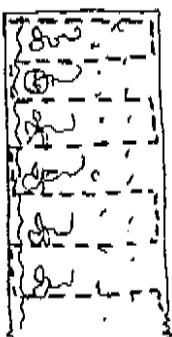
BEREDNING   Allt material skall krympas före sömnaden.
                  Tyllen bör trädas före krympning, då det är lättare
                  att träda i styvare material. Beräkna krympmånen.

STORLEKSANPASSNING Detta stycke är stort och passar till en liten
mössa. Storleken anpassas vid sömnaden.

TILLKLIPPINGNING Ovanstående material är beräknat utan sömsmån och
krympmånen.
Beräkna 0,3cm sömsmån på linnedelens svängda sida,
ingen sömsmån på den raka delen.
Beräkna 1cm runt tyllremsen.

TYLLTRÄDNING

Mönsteröverförring

Träckla fast tyllen på mönsterpapperet, enligt skissen

Eller

Rita av mönstret på ett glansigt, styvt tyg i mellanljus färg (ex rosa tuft) med smul vattenfast spritpenna.

Träckla fast tyllen på detta, enligt skissen.

Förflytta sedan mönsterpapperet så att mönstret blir spegelvänt från mitten.

Trädning

Trädningen är utförd i varje halv och följer halvraderna.

Någon fästning av tråden finns inte, ibland ligger
trädningen omlott 1-3 hål.

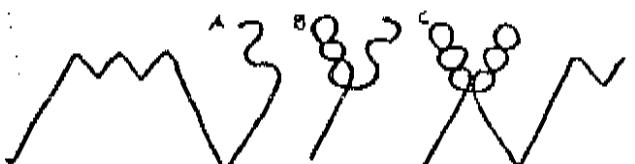
Träd med tapisserinål och enkel träd.

Träd efter de avritade konturerna enligt följande:

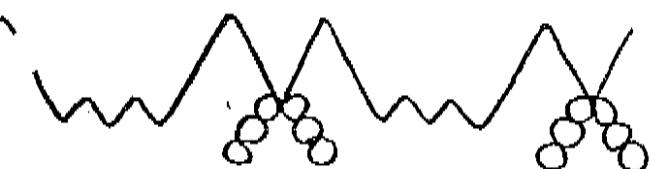
TRÄDNINGARNA SKALL FÖLJA HÅLRADERNA I TYLLEN

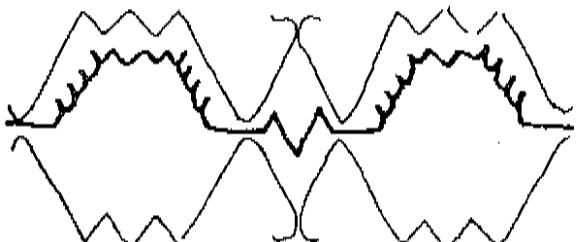
Trädd ett zick-zackmönster.
" -
på det förra.

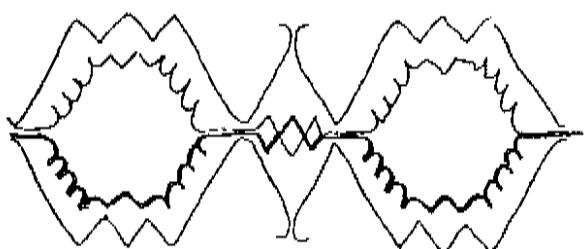
Trädd först en sammanhängande träddning från figur till figur. Cirklarna trädes enligt A B C.

Trädd sedan andra sidan likadant.

Mönstret inuti figurerna trädes på samma sätt som ovan.
Obs mönstret i romben.

Bloommorna inuti figurerna trädes som 8:or.

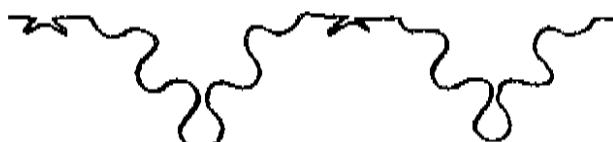
Stjärnor ovanför varje figur och i varje cirkelfigur utom de fyra i mitten.

TRÄDNINGARNA SKALL FÖLJA HÅLRADERNA I TYLLEN

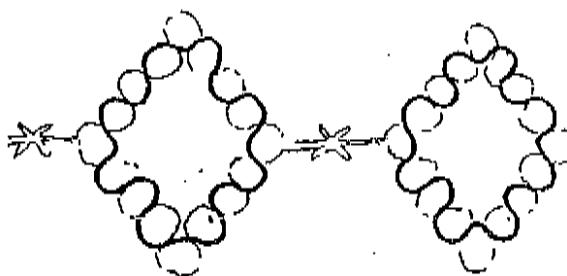
Två raka rader med zick-zack emellan.

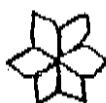
Träd först en sammanhängande trädning från figur till figur.

Träd sedan den andra sidan likadant.

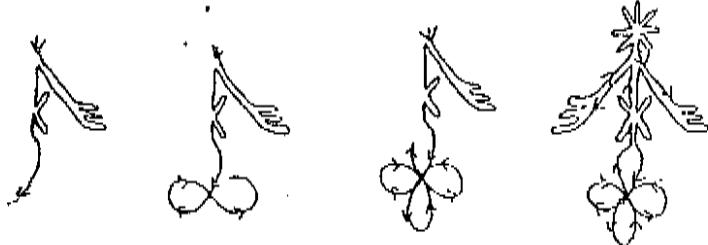

Träd slutligen en träd i varje figur. Det har nu bildats 5 cirklar på varje sida av romben. Originalet har häl i varje cirkel, bortklippt eller bortnött tyll.

4 blommor på mitten och en i var sida trädes endast med konturtrådar.

De övriga blommorna mellan romberna, skall ha fyllda kronblad. Det bildas ett häl i mitten på var blomma.

Dessa blommor trädes med en sammanhängande trädning, enligt pilarna. Originalet har häl i vart kronblad

En trädning i varje romb.

Åland
Jomala

STYCKE till bindmössa
Tyllträning
Privat ägo

Blad 3(4)
Skala 1:1

Då jag bedömer detta stycke som eventuellt omsytt och tvättat,
föreslår jag att stycket sys och pressas som ett annat tyll-
trätt stycke från Jomala.

SÖNNAD

Linnedelen

Vik in 0,4cm på den svängda delen.
Sy ned sömssänen med förstygn, 1 stygn/cm. Sy så att
stygngen syns 0,1cm på rätsidan.

Sy kaststygn, 3 stygn/cm, på den raka delen.

Kaststygn

0,4cm
invikt
sömssän

TYLLTRÄNING

Spetsdelen

Klipp bort tyllen 0,4cm från den raka träningen.
och beräkna sömssänen på kortsidorna till 0,4cm.

Gör en rullfall och sy ned fällarna med 6 kaststygn/cm.

Gör en rullfall på den andra längsidan.

Hopsyning av
linne+spets

Mät ut mitten på linne- och tyllremsan.
Lägg linne och tyll räta mot räta och vikningarna
kant i kant.
Nåla slätt från mitten och åt vardera håll.

Rynka tyllen mot linnets svängda del. De sista 2cm
skall vara släta.

Sy ihop linne och tyll med kaststygn, 4 stygn/cm.

Stärkning

Koka potatismjöl och vatten till en tjockflytande konsistens.

Lägg ned hela stycket och låt det dra en stund.

Tag upp det och vrid ur det.

Stycket är blått.

Linnedel

Pressning

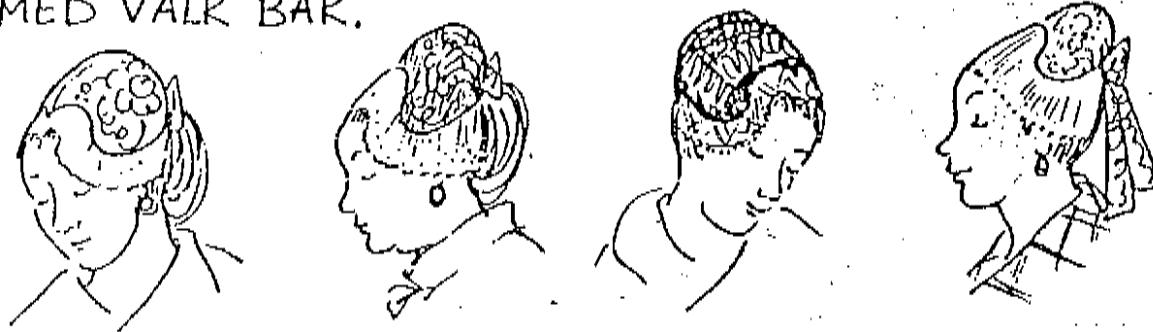
Stycket skall ligga tätt intill huvudet.

Pressning av stycken kan ske på många olika sätt.
Här följer ett:

- Rita med vattenfast spritpenna av hela styckets form på ett papper där ritningen syns igenom (bakplåtspapper).
- Lägg papperet med det ritade nedåt på en strykbräda.
- Mät ut mitten på stycket. Forma snibben fram till på tyllen mellan fingrarna.
- Lägg stycket på papperet och näla fast det slätt efter konturerna. Lägg veck i linneremsen och näla fast. Se efter så att inte ritningen löses upp av det väta stycket.
- Låt stycket halvtorka.
- Pressa stycket platt med strykjärn, svag värme.
Låt stycket svalna och tag loss det.
- Forma sedan stycket så det passar Ditt huvud. Fukta stycket i ytterkanten och pressa det så det får en kupig form. Pressa på en presskudde eller vanlig kudde. Prova ofta så det passar. Lägg små veck i framkanten och lägg om vecken i linneremsen om det behövs.

BINDMÖSSA, STYCKE OCH HÅR

BINDMÖSSAN BARS ALLTID MED HÅRET BORTSTRUKET FRÅN ANSIKTET, I KNUT UPPE PÅ HUVUDET ELLER IBLAND MED VALK BAK.

ATT SÄTTA PÅ SIG BINDMÖSSA I DAG.....

kan vara svårt med moderna frisyrer. Men det är viktigt att göra så gott det går för att få rätt stil på huvudbonaden.

HÅR ÅR NÅGRA FÖRSLAG:

Bra att ha vid håruppsättning: Gummi band, härnålar, linblånor, tejp, hårspay, eventuellt postisch, hattnålar (säkerhetsnålar)

ATT FÅ BORT HÅRET FRÅN ANSIKTET OCH UPP I KNUT.

KORT HÅR

Aven på det kortaste hår kan man få en liten tofs på huvudet med gummi band.

Om håret är mycket kort, låt mack-, sid-, och pannhår vara.

Tejp är effektivt att fästa upp en litet längre lugg med.

Härnålar eller tejp till litet längre sidohår

○○

Sara Rahmquist 1971

HALVLÄNGT HÅR

Gör likadant som med kort. NACKHÅRET
är det största problemet. Det ser tokigt ut med för mycket

hårnålar. Jobbar man
med att få upp det,
stretar håret åt alla håll
efter ett tag, trots
nålar och spray.

Det kan vara lättare att
få upp håret snett i en
liten "svinrygg"
Det enklaste är att köpa
en liten POSTISCH
och fästa den från nacken
och uppåt.

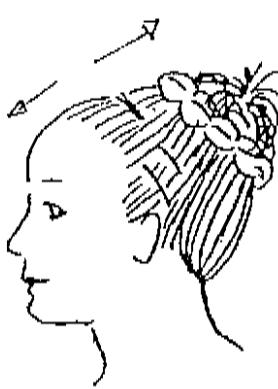

KNUT

Gör en fläta av blåhor

Linda den runt hofsen till en knut. Fäst
noga med hårnålar från alla håll. Se till
att knuten får rätt vinkel.

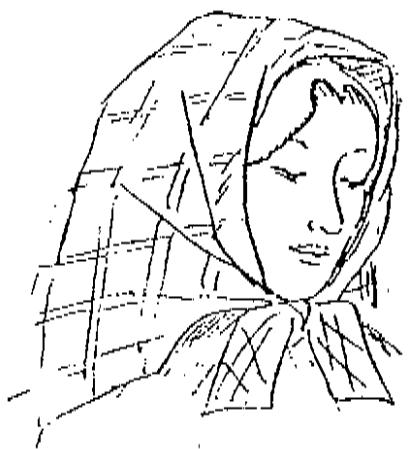
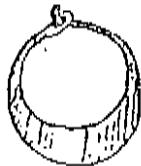
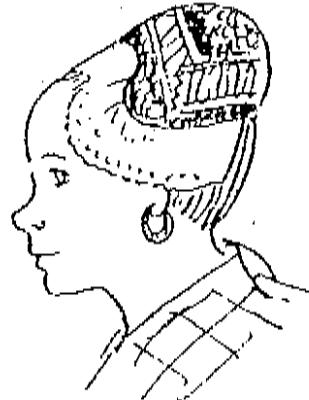
Lägg på stycket (väl formpressat.) Fäst det
eventuellt med hårnålar. Bara hårfästet i
pannan syns.

MÖSSAN Trä på mössan. För
att fåla häftiga rörelser
måste man fästa den med
t.ex. hattnålar (knipsa av
knopparna) eller ut rätade
säkerhetsnålar.

Stick rakt framifrån och
bakifrån genom mössan in
i knuten. Eller bara baki-
från under ev. nackrosett.

GLÖM INTE
HUVUDKLÄDET !

Man gick aldrig ut i
bara mössan, utan skydd.

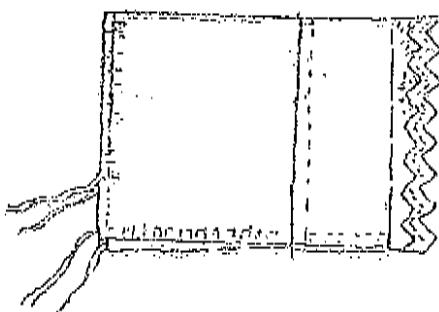
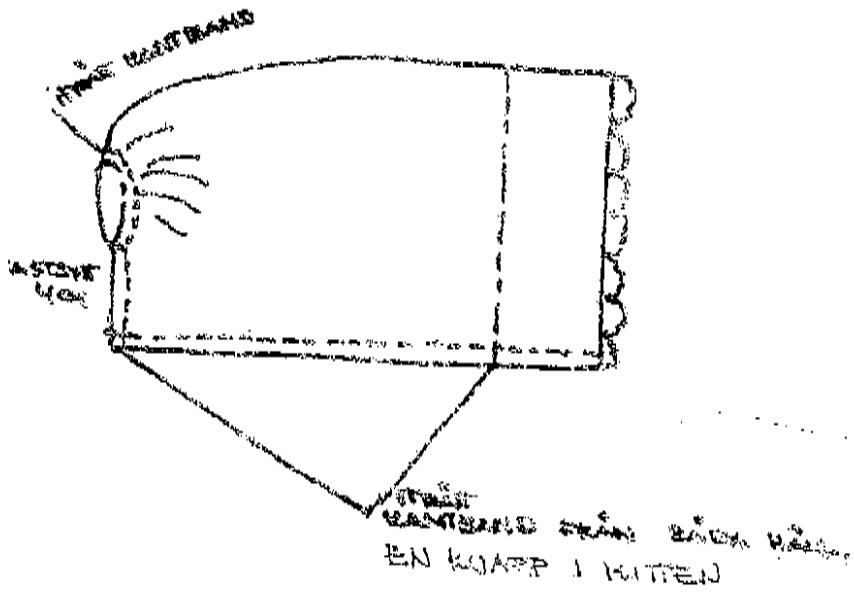
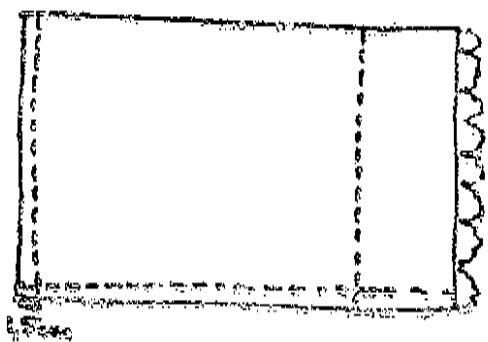
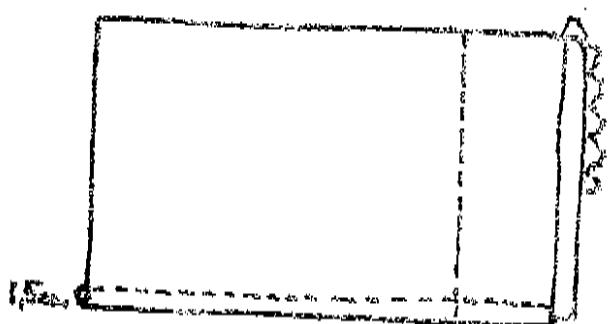
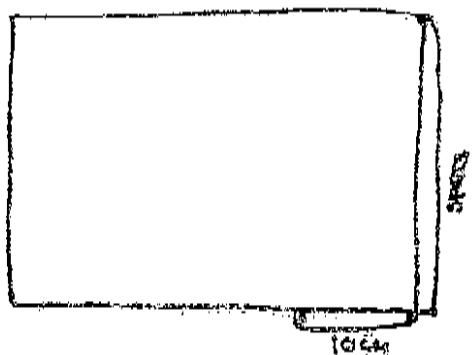
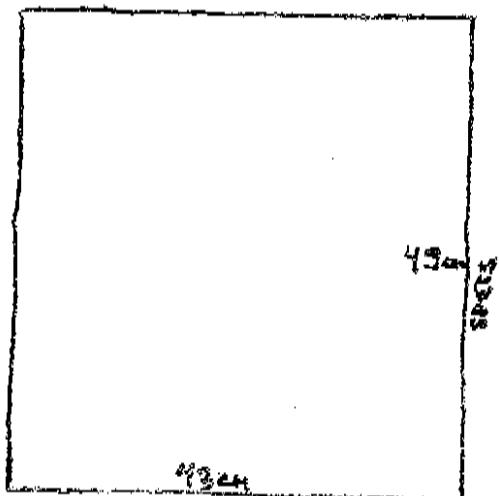
MAN KANSKE
SKULLE FÖRSÖKA....

JÖBBIGT.....

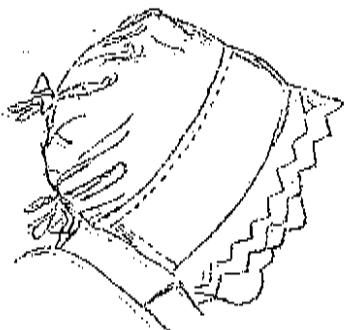
MEN FINT.....

LÄRFTSHATT

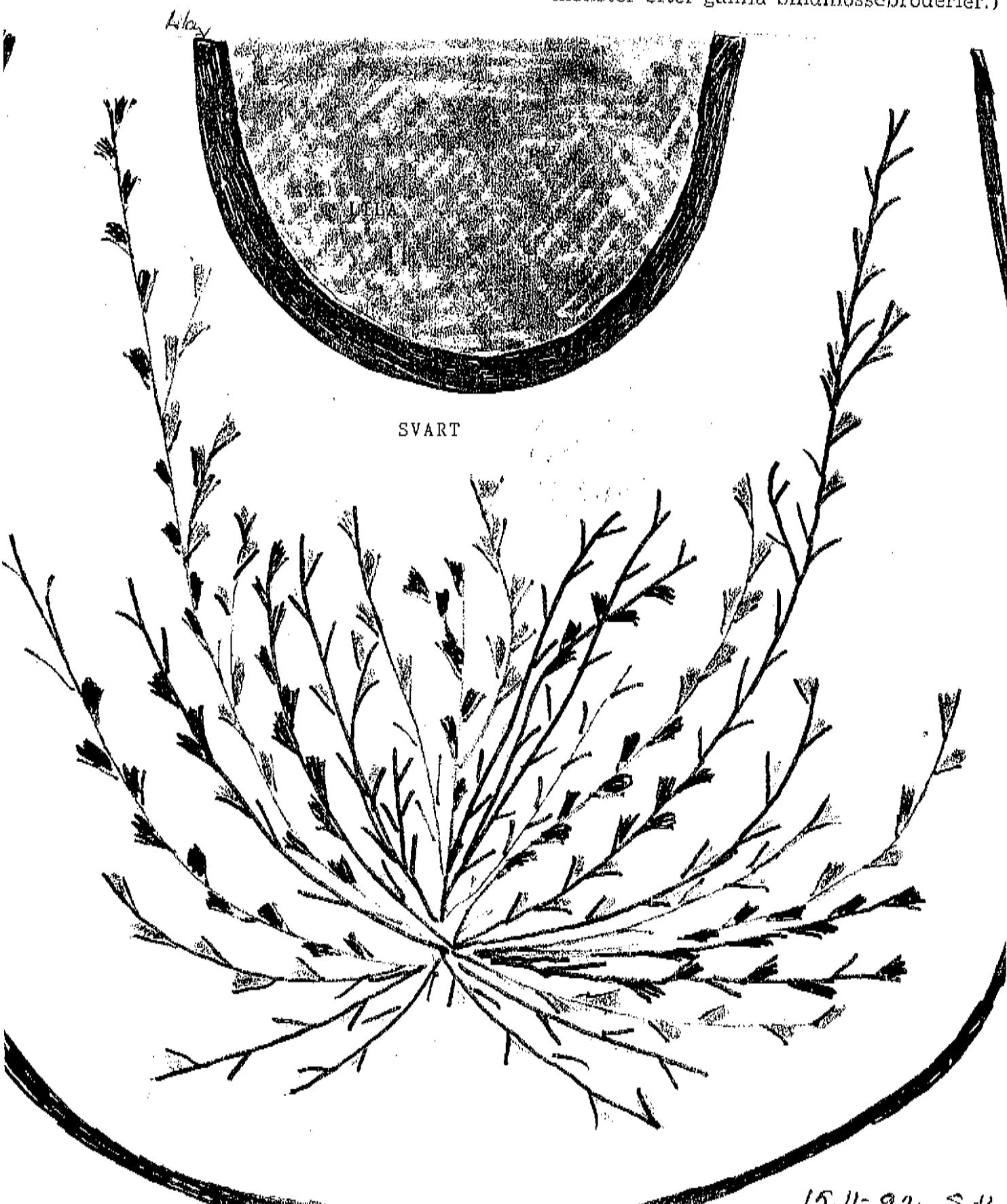

FRÄNSKA HEDDINGE

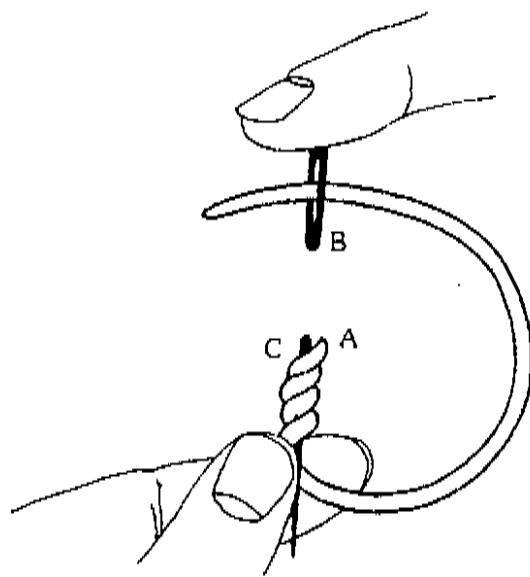
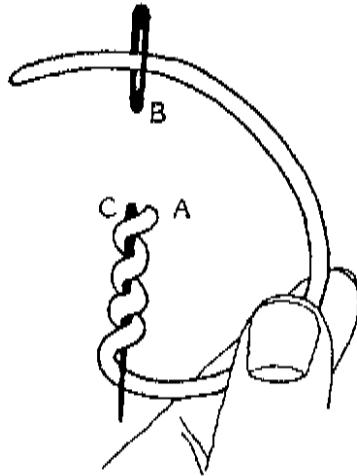
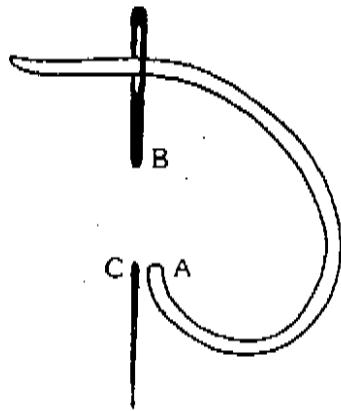

Mönstret till Hammarlands-kjolsäck är efter Sigrid Granfelt
mönster, från 1920. Sys med kräkspark och förlängdaknutar.
Lila färger nr 550, 552, 554, ~~1920~~ 1921
Gröna färger nr 3346, 367.
Mönstret kan ha en personlig framtoning.

Kjolsäck: med framsida i kjolens bot-
tenfärg, gredelint bakstycke och med gre-
delina kanter och band, prydd med bro-
derier. (Frk. Granfelts mönster eller
mönster efter gamla bindmössbroderier.)

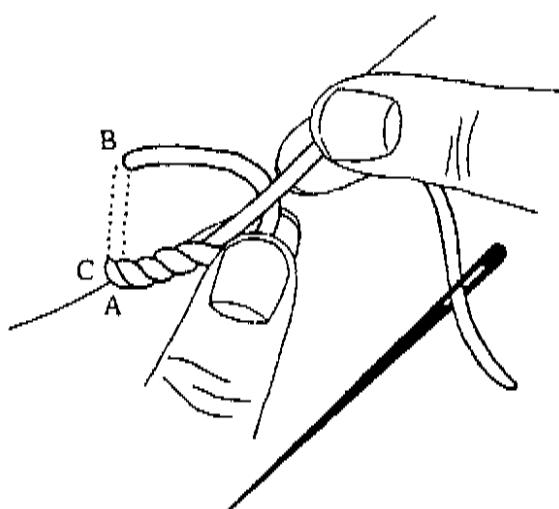

Förlängd knut.

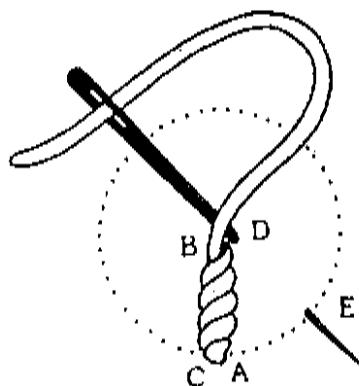

Stick upp nälen i A och ner i B så långt belägen från A som man önskar knutens längd. Stick upp nälen i C så nära A som möjligt.

Tråden snos runt nälen motsvarande avståndet A-B.
Dra tråden genom snoden.

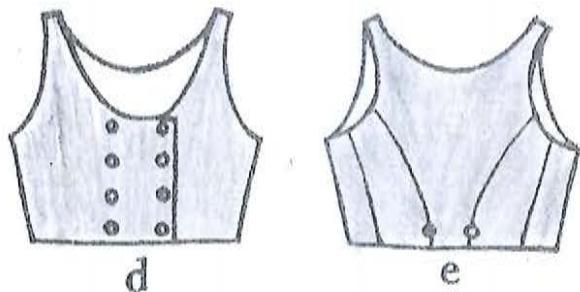

Håll snoden och dra hela tråden igenom.

Stick ner nälen i D nära B och kom upp i E för nästa stygn.

Hammarland livstykke

Livstykke: av helgredelint tyg i samma färg som en av kjolens ränder, sytt med djup rund urringning fram till och hög rund urringning i ryggen. Det häktas om lott på vänster sida fram till och har 4 par platta eller klotformiga mässingsknappar i två lodräta rader fram till, har en söm under armen, ingen mittsöm men svängda sidosömmar i ryggen, sydda så att sidostyckenas kanter ligger ovanpå ryggstycket. En mässingsknapp är sydd i ryggstyckets vartdera nedre hörn.

Ålands Marthadistrikts hemslöjdssektion har anförtrots uppdraget att fungera som rådgivande instans gällande de åländska folkdräkterna.

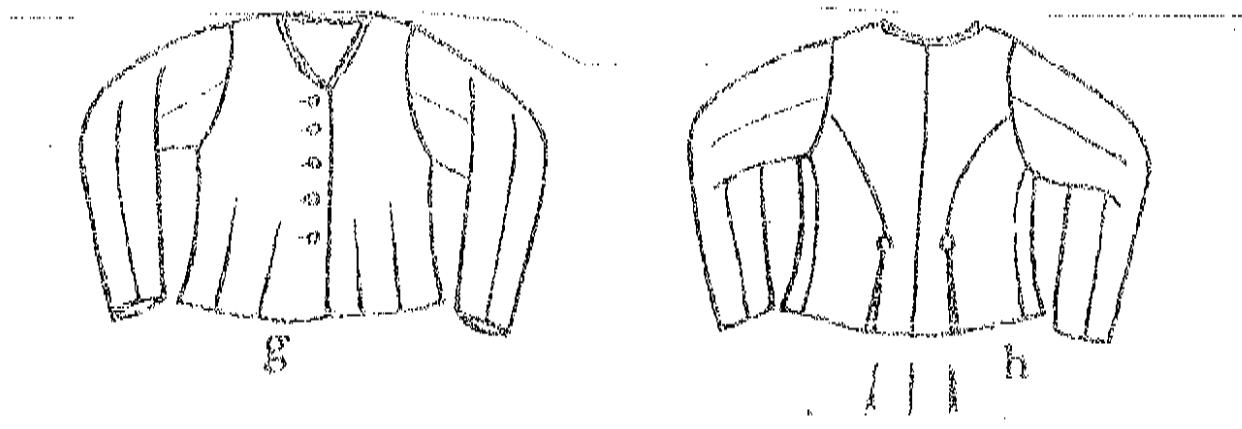
I varje kommunens bibliotek skall finnas en pärn med information och instruktioner om den hemslöjdsmässiga framställningen av den egna kommunens folkdräkter.

Mönster till livstykke och tröja kan vid behov erhållas mot avgift från hemslöjdssektionens arkiv i Ålands Marthadistrikts kansli på Jomala gård

tfn 19411 eller 0457 343 5511

Vårt arbete handlar om att bevara gammal kunskap men även att hålla hemslöjden levande med dagens förutsättningar

Hammarland tröja

Ålands Marthadistrikts hemslöjdssektion har anförtrotts uppdraget att fungera som rådgivande instans gällande de åländska folkdräkterna.

I varje kommunens bibliotek skall finnas en pärm med information och instruktioner om den hemslöjdsmässiga framställningen av den egna kommunens folkdräkter.

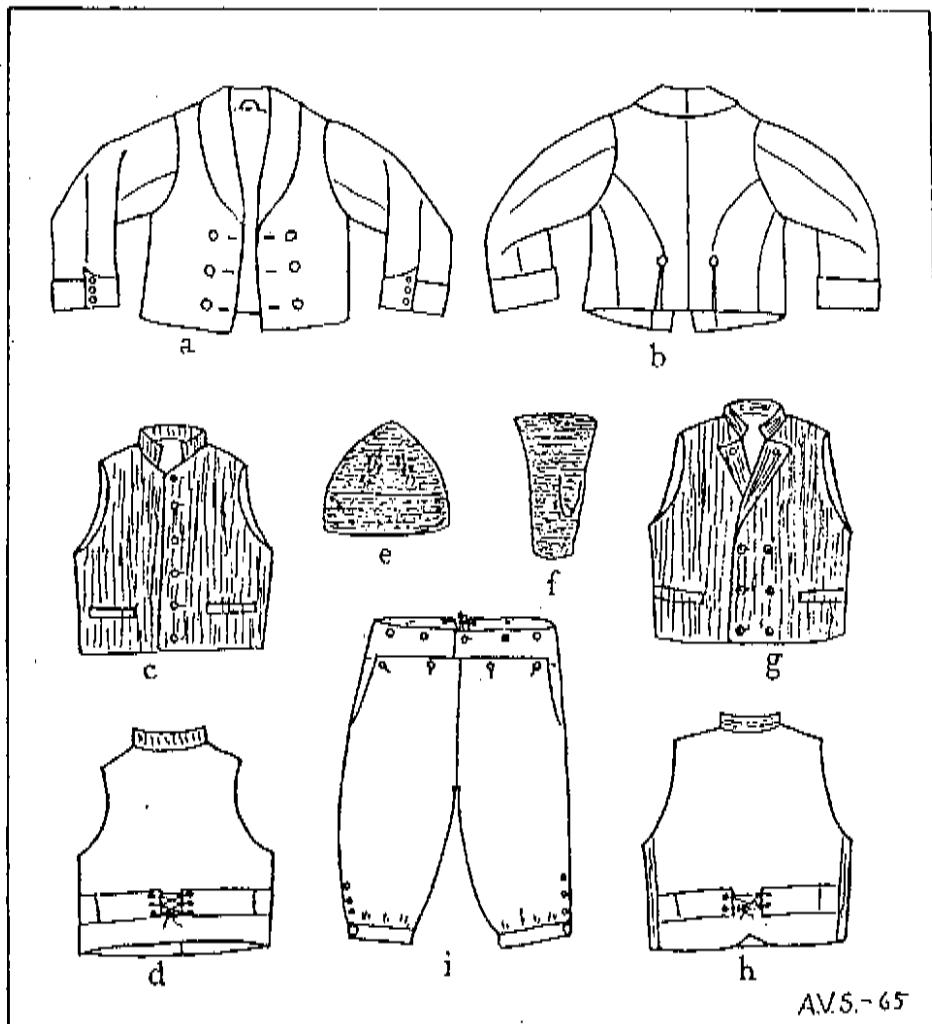
Mönster till livstycke och tröja kan vid behov erhållas mot avgift från hemslöjdssektionens arkiv i Ålands Marthadistrikts kansli på Jomala gård

tfn 19411 eller 0457 343 5511

Vårt arbete handlar om att bevara gammal kunskap men även att hålla hemslöjden levande med dagens förutsättningar

HAMMARLAND-ECKERÖ

HAMMARLANDS OCH ECKERÖ MANSDRÄKTER

AV.S.-65

a, b "Tröja", rock, Hammarland, Eckerö
 c, d Väst, Hammarland
 e Söm-mössa, Eckerö

f Söm-vante, Eckerö
 g, h Väst, Eckerö
 i Knäbyxor, Hammarland, Eckerö

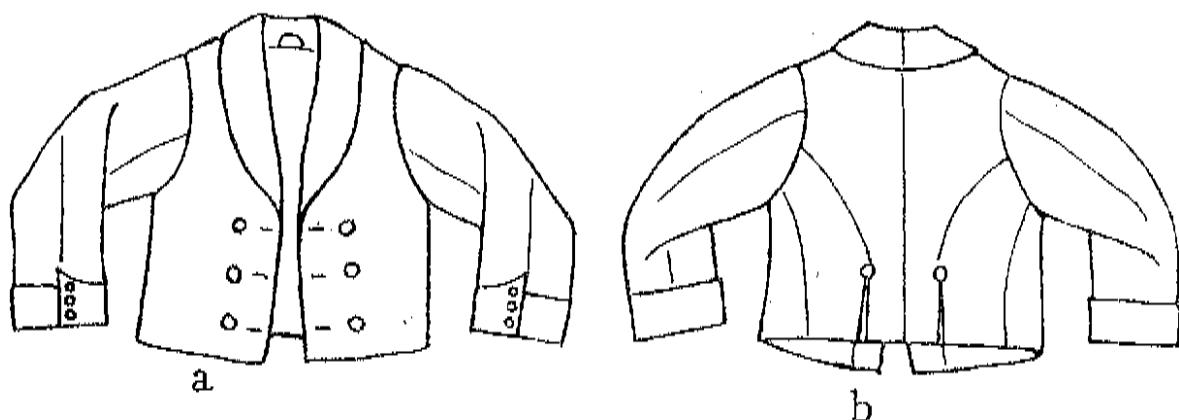
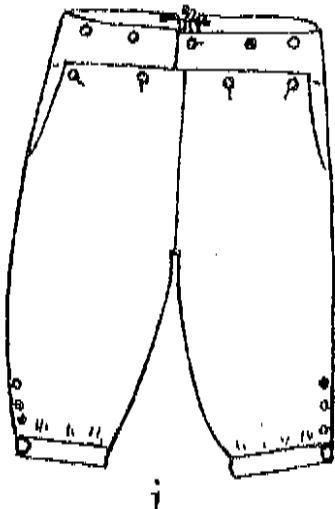
ECKERÖ

Eckerö nämnes som kapell under Hammarland från början av 1400-talet och blev egen församling 1872.

Till den första åländska sångfesten i Mariehamn 1908 sammansättades en byg-

dedräkt för Eckerö på basen av ett originalprov av en bårdskjol med ljusgredelin övre del och en bred tvärstång i brunt, grönt, rött, blått m. fl. färger. Livstycket gjordes mörkgredelint. Det har 3 par

Hammarland rock och byxa

Ålands Marthadistrikts hemslöjdssektion har anförtrots uppdraget att fungera som rådgivande instans gällande de åländska folkdräkterna.

I varje kommunens bibliotek skall finnas en pårm med information och instruktioner om den hemslöjdsmässiga framställningen av den egna kommunens folkdräkter.

Mönster till väst, byxor och rock kan vid behov erhållas mot avgift från hemslöjdssektionens arkiv i Ålands Marthadistrikts kansli på Jomala gård.

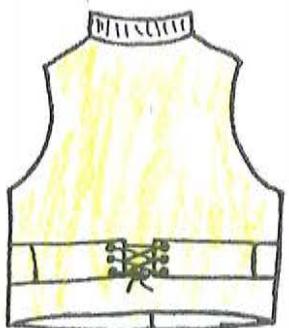
tfn 19411 eller 0457 343 55

Vårt arbete handlar om att bevara gammal kunskap men även att hålla hemslöjden levande med dagens förutsättningar

Hammarland väst

C

d

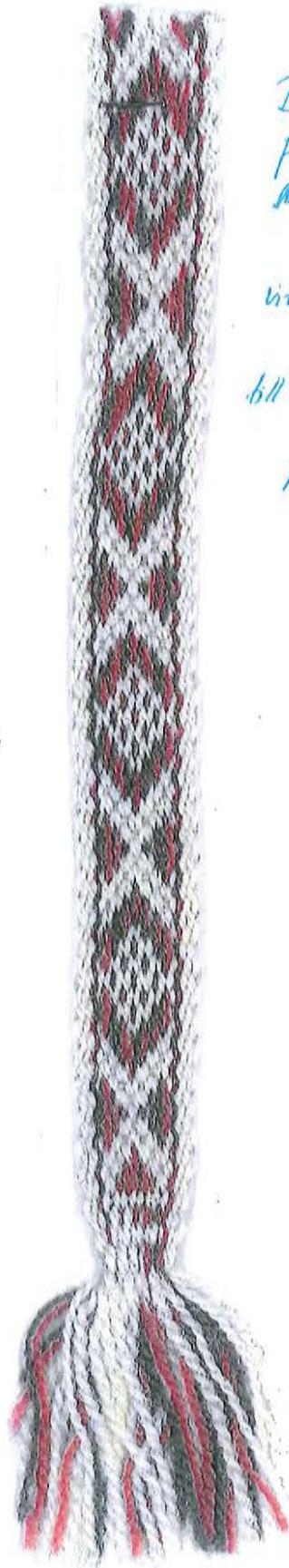
Ålands Marthadistrikts hemslöjdssektion har anförtrotts uppdraget att fungera som rådgivande instans gällande de åländska folkdräkterna.

I varje kommunens bibliotek skall finnas en pärm med information och instruktioner om den hemslöjdsmässiga framställningen av den egna kommunens folkdräkter.

Mönster till väst, byxor och rock kan vid behov erhållas mot avgift från hemslöjdssektionens arkiv i Ålands Marthadistrikts kansli på Jomala gård.

tfn 19411 eller 0457 343 55

Vårt arbete handlar om att bevara gammal kunskap men även att hålla hemslöjden levande med dagens förutsättningar

Till arbetsgruppen i
Åf. Folkdräktsråd
Band med mönster
från Erik-Jans i
Näfsby (Åf. Museet).
till Hammarlands-
vita Ylle muslims förkläde,
bli för ord, för godannande
med vänlig hälsning
Sage från
Hammarlands folkdräkts
kommitte.

Hammarlands förklådesband (m)
till vita muslinsförklädet

Hopslitet rekonstruerat enligt förlaga i
lands museum efter Erik Jans, Västergötland

Till nämnning naturligt ull och -Wetterhofztr.
gröna o. lila " "
Redas med dubbla trådar.

Det färdiga bandet bör vara 3 m
varför man redar mindst 3,6 m förr
tills, förvridning och elyning.

Som instag omnämnes linogarn enligt
förlaga - originalat.

Bandets bredd 1,8-2 cm, något vari-
erande bredder till förförkning och
och instag.

Obs. 7 mönstertrådar,

Renvota:

4 vita - v.

2 lila - gröna = mönst - m

2 vita

1 m

2 v

1 m

2 v

1 m

2 v

1 m = mitten

2

1

2

1

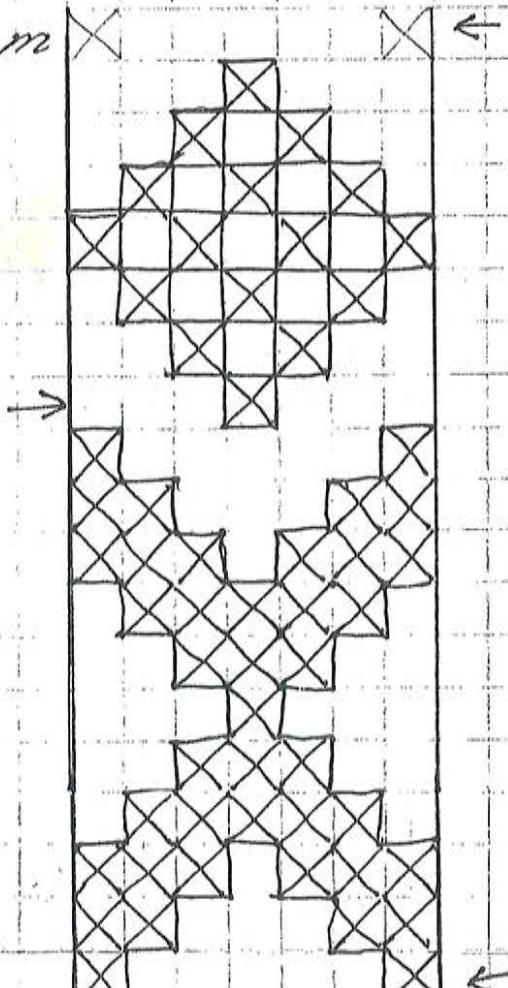
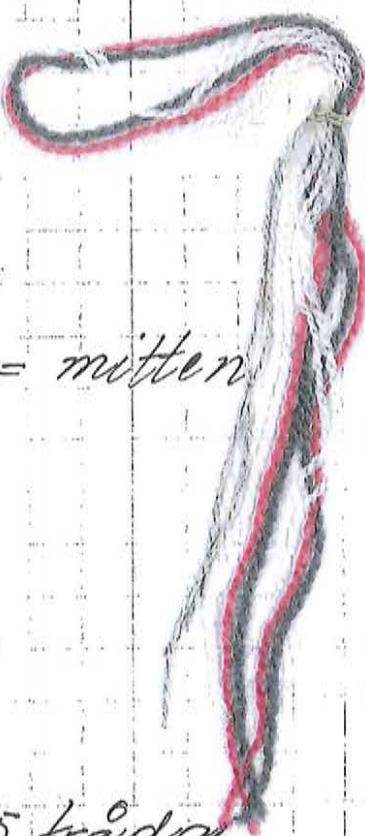
2

2

2

4

= 35 trådar

Sturm Deb and "Songbandet"

De äländska folks utvärdering sida 44-45

Till mansdräkten för hela land.
Förlagan fr. Erlands i Västanbymla
Sörgåendet enligt uppgifter efter
Viking Sverker

Reported:

3	lila
2	gra
2	lila
2	gra
1	lila
3	gra
2	lila
2	gra
2	lila
3	gra
	=
	31 tr.

Torsdag: vökelt lisgarur
(terminat kreyppolgarur)

Hammarsländs Färklövssband

För näring och inslag yllegarn.

Rörnäta:

9 lila
2 vita, träs tillsammans i ett nät.
- trånor
2 röda }
1 svart } 3 ggr
33 trådar

2 röda
- trånor
2 vita, träs tills. i ett nät
9 lila
33 trådar

Bandet vävs med röd inslagsgarn.

Rövas c:a 2 m längre än beräknad

Färdig längd = 2,45 - 2,50 m (10-12 midimötter)

Alts: krympmän vid värming + utsingar.

Om man väver med kamgarn sammanspelas de tråderna av det tunnare, eller två trådar av det grövre - tunnade.

Hammarlands flusmäbandal

(Obs. i dräktboken är mönstret avkortat. Mönstet medföljer renmötan)

Renmota: 3 vita, bomulls garn
2 röda, ylle, finnvävsgarn
1 vit

1 röd 3
2 vita } 6 ggtr

1 röd

1 vit

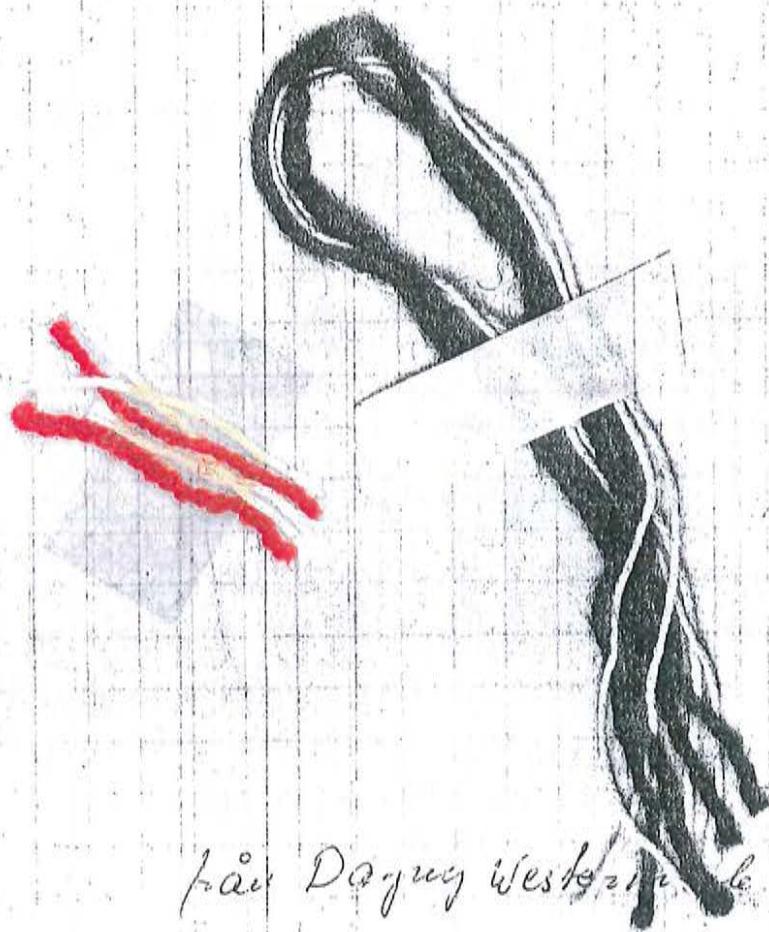
2 röda

3 vita = 31 trådar 20 v. 11 röda.

Bandet vävs med 7 mönsterränder.

Inslag vitt bomulls garn.

Färdig längd 130 - 140 cm per st.

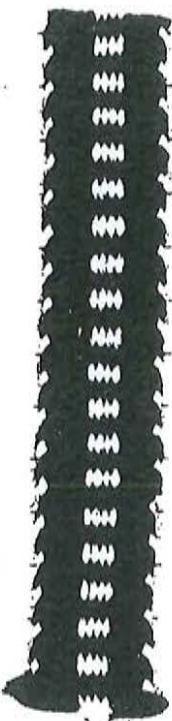
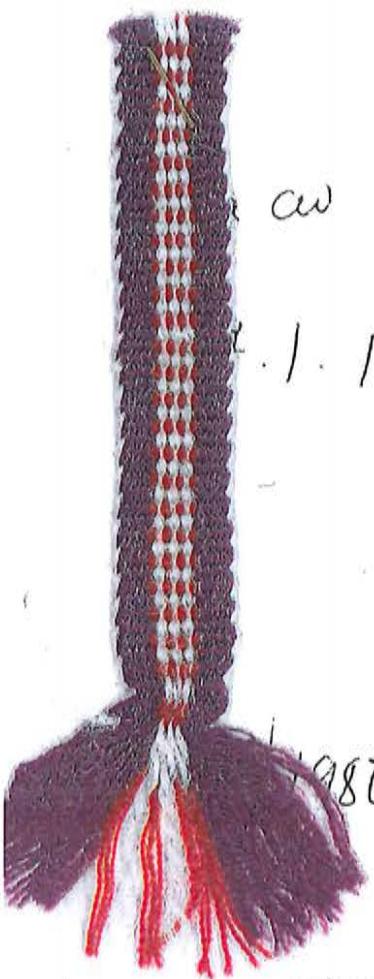
på Dagmar Westerlund 9.11-93.

BAND

f. Hammarland Postaci, Zäckeris
(f.d. Antes)

aw Marita Ericsson, Tygaleby, Edeberg

1. 1980

HAMMARLAND

Revnota:

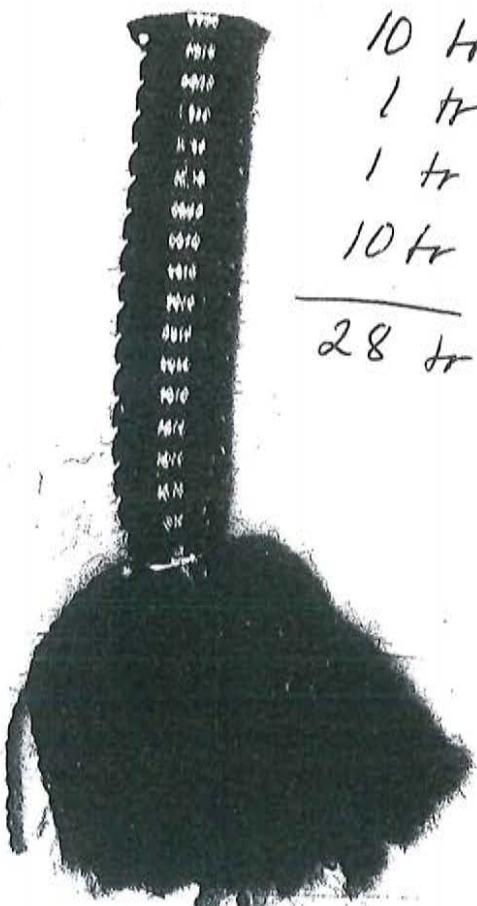
10 tr lila

1 tr vitt }

1 tr röd } 4 x

10 tr lila

28 tr

Hammond's Stumpfhead
Tetraodon sp.
Obs: I saw them at different times but
never saw them together.

Observation: A combination of
green & pink ground color -
int.

HANDBRÄNSLE VÄVDE AV KARIN

ent. original f. Kräckbädd.

Grä-botten (Duvenna Satansköli 90183)

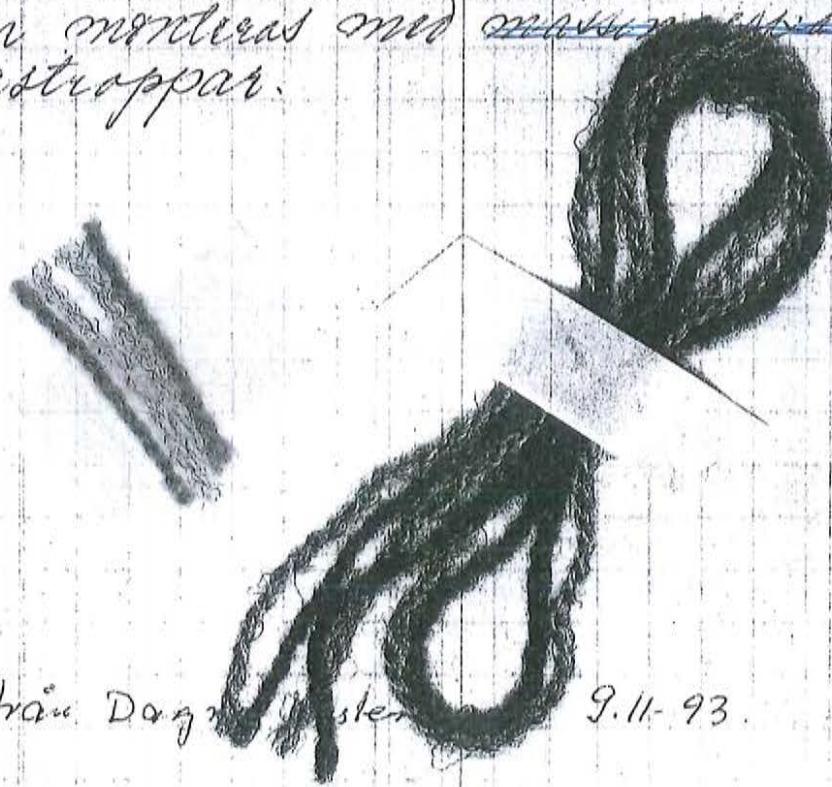
Grä-bla-lila mönster (V.S. 96880)

Tinslag grått olägat linbgarn.

Rörvita: 6 tr grä-bla - (mönsterfärg) = m.f.
 2 " grä - (bottenf.) = bf.
 x 1 " mf.
 2 " bf.
 6 " mf. = 35 tr. × 7 mönsterträder

Hängseln vävs i dubbel längd 2×2 mm
och sätts ihop 2 längder per hängsel

Hängseln monteras med ~~mässingsspännor~~ ~~och~~
läderstrappar.

från Dagny Öster

9.11.93.

Hammarskinds Långslända.
7 mörströdor

Banden rives åtta längder, syster.

fran Dagny Westermark 9/1-73.

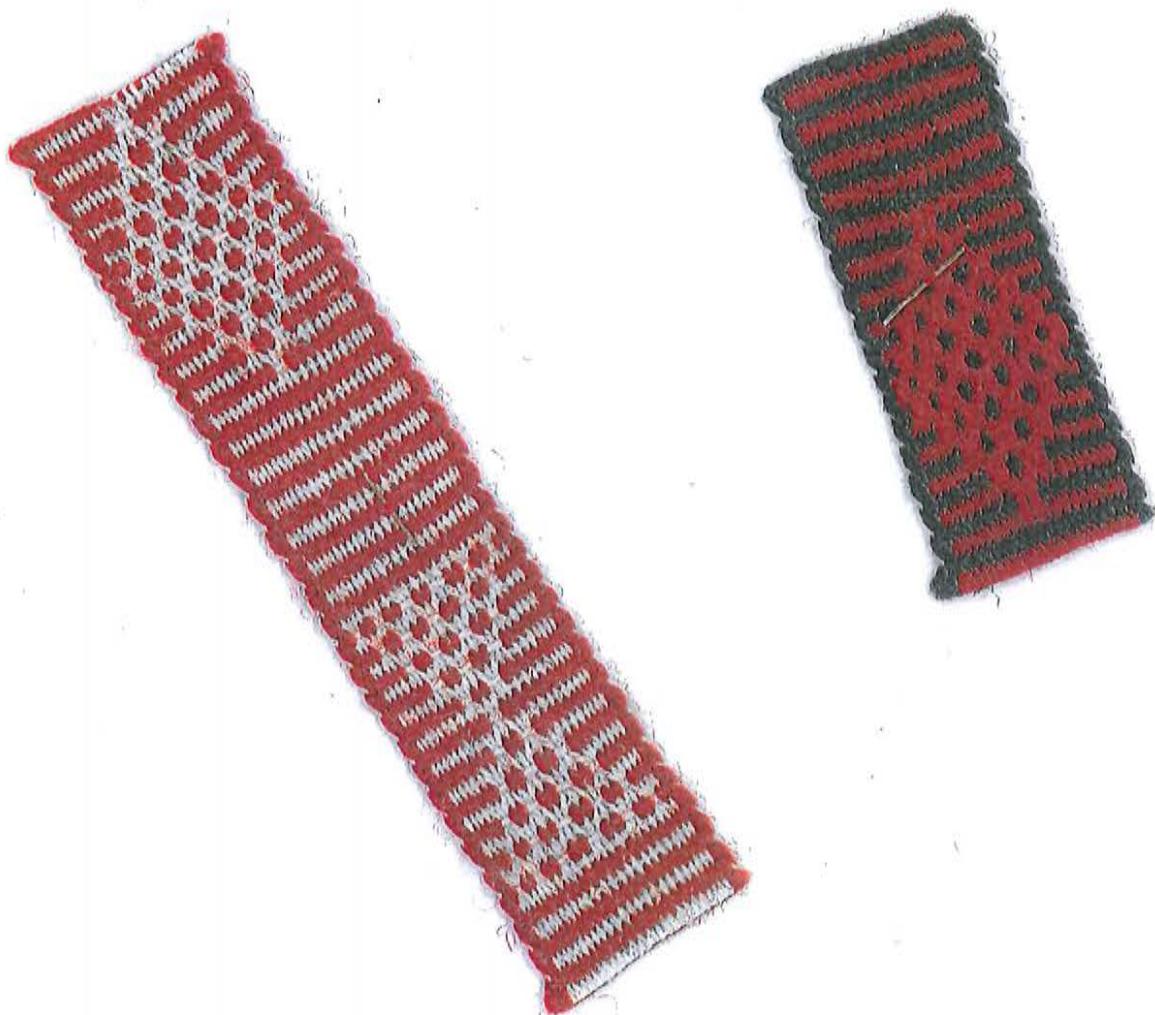
Då den gamla mangårds byggnaden hos Jan-Ols- "Janors"bi Postad Hammarland revs 1998-99, var Lisbeth Häggblom, Espholm H:land i tillfälle att närvara och hittade då bl.a. rester av två par hängslen -fragment- med handvävda band

1. Det ena hängslet med röd och grön ylleränning vävt med lingarnsinslag. Mönstret "upphämta" lika som Brändö lindebandet men med 9 mellaninslag mellan figurerna timglas och fyrkanten.
2. Det andra bandet vävt med röd ylleränning och lingarn med lingarnsinslag. Mönstret lika som förra, men med 15 mellaninslag mellan figurerna. Det ljusare bandet (2) var fodret med linneväv.

Ränning till band 1. 22 röda mönstertrådar 5(kant)+21+5(kant) gröna trådar.

Ränning till band 2. 24 naturfärgade trådar 30 röda mönstertr. +2 dubbla i kanten.

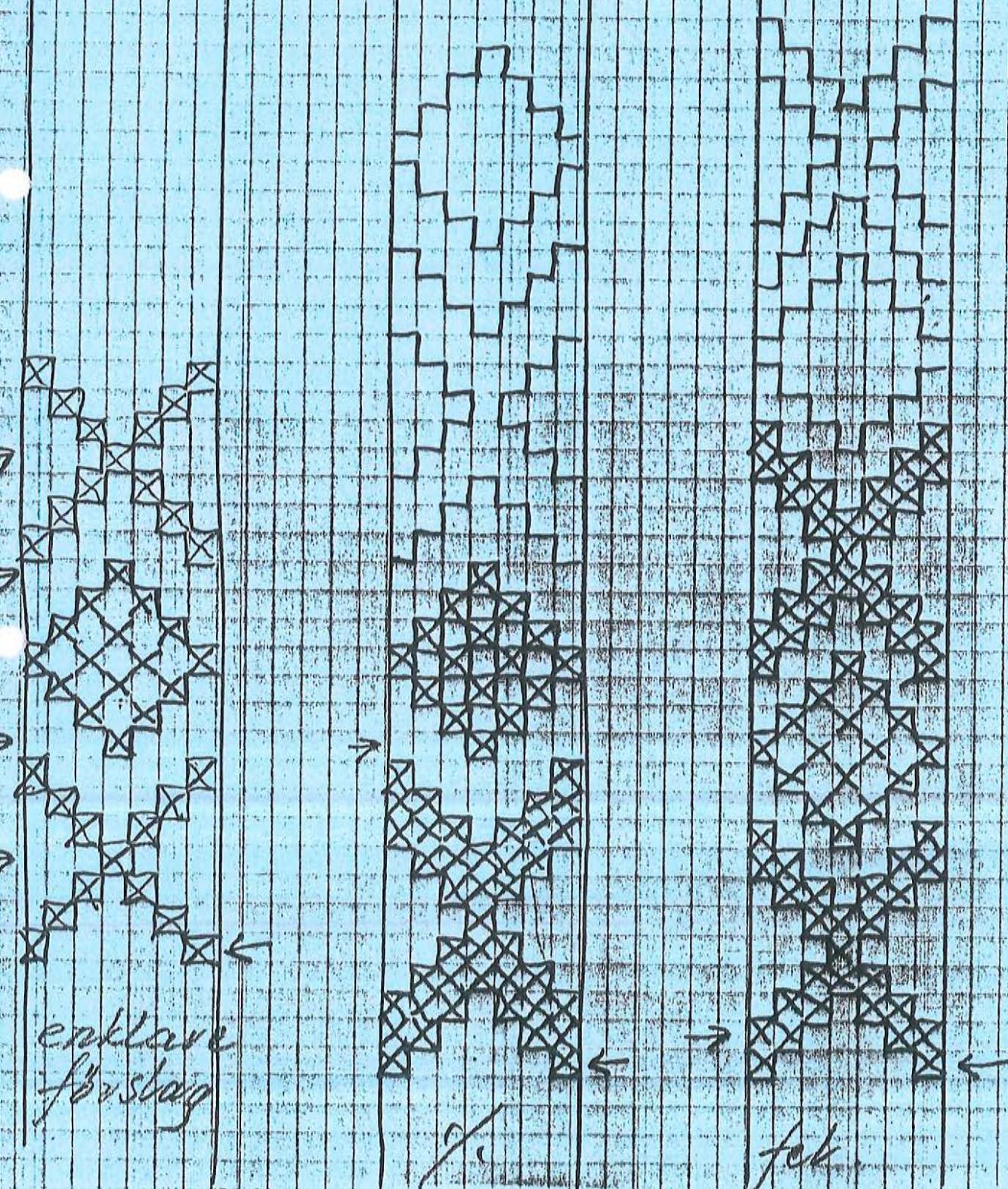
Orginalet hos Lisbeth Häggblom tel 37217 *finner nu på museet.*
Mönstret uppvävt av Dagny Westermark, tel. 12453. Mariehamn.

succession - native grasses advance
Erik-Jarls i Skäfsby

F monstrosa

F münsteriana
H-hand lyfter
V-hand slårer

FINSTRÖM

Delarna skärs
ut i naturfärgat
läder.

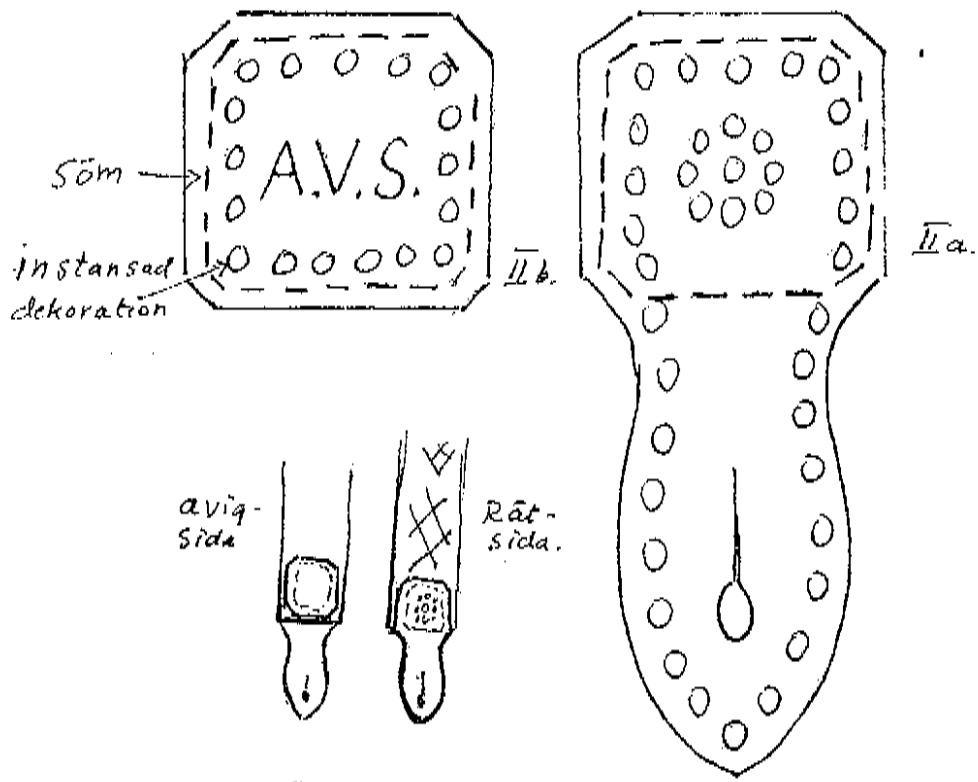

Knäppnings delar till hängsten

Del I. fästes i spännets
hake på undre sidan av
hängselbandet fram till.

Del II a. II b. sys ihop med hängsel-
bandet emellan. Sys med skomakarsöm.

Del II a. på hängselbandets räta sida.

Del II b. på hängselbandets aviga sida.

NRSI EVA MÄR I INGLADN

TRÅDKNAPP

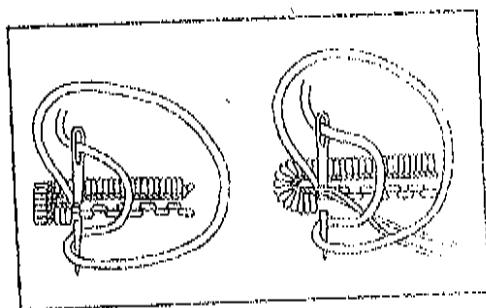

Drag tråden genom bivax före den viras runt
pennan eller prylen.

Sy sedan langettstygn hårt runt ringen.

Spänn upp trådar inuti knappen och sy upp och
ned mellan trådarna.

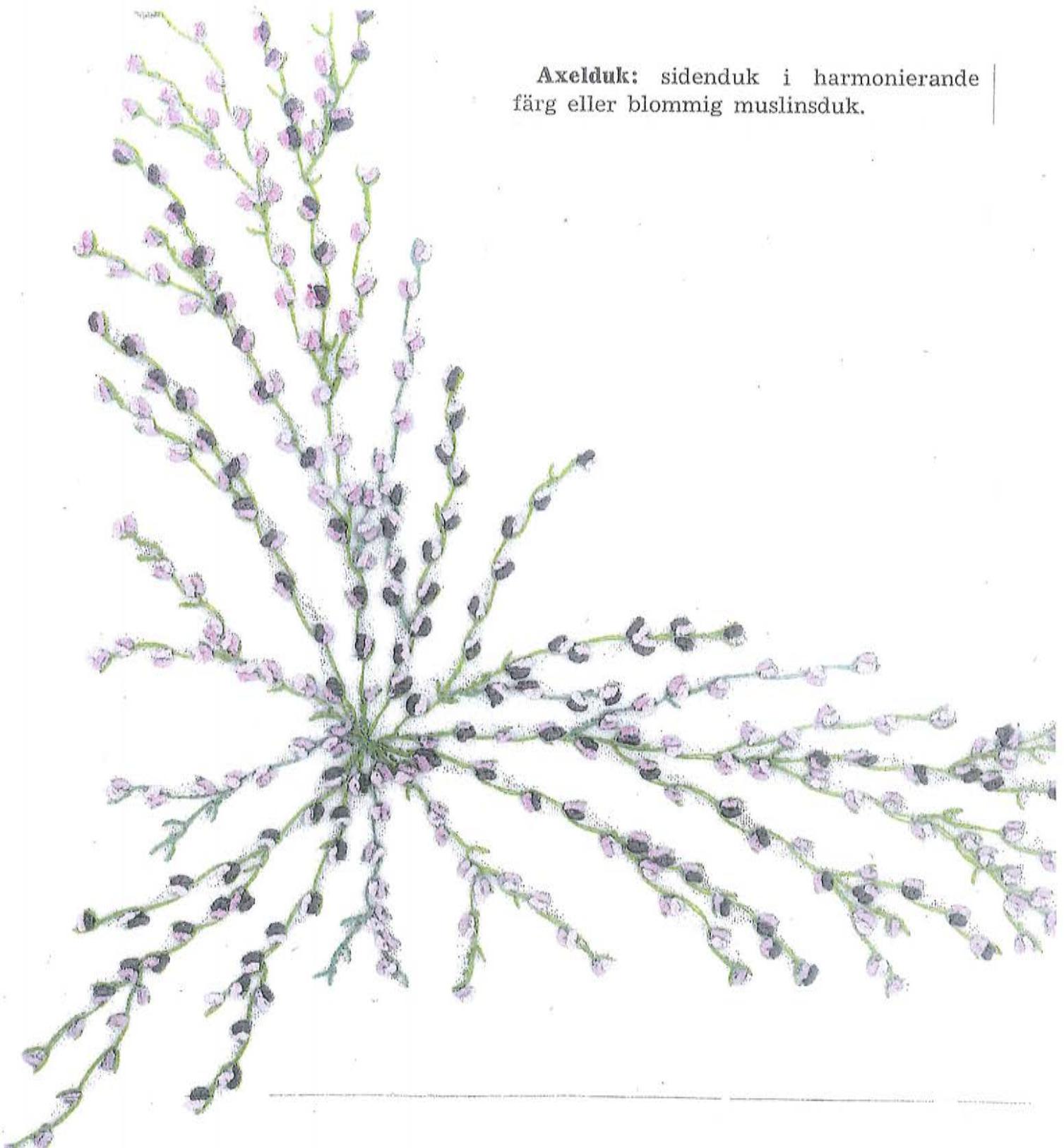

En silver sölja har upphittats vid hostadsområdet i Kattby år 1973.

P.O. Johansson har tillverkat detta smycke,
efter förlagan, och vi har fått det godkänt
av ÅI. Folkdrätsråd, 13 okt, 1993, till
Hammarlands folkdrätsmycke.

S.K.

Axelduk: sidenduk i harmonierande färg eller blommig muslinsduk.

Ålands Marthadistrikts hemslöjdssektion har anförtrots uppdraget att fungera som rådgivande instans gällande de åländska folkdräkterna.

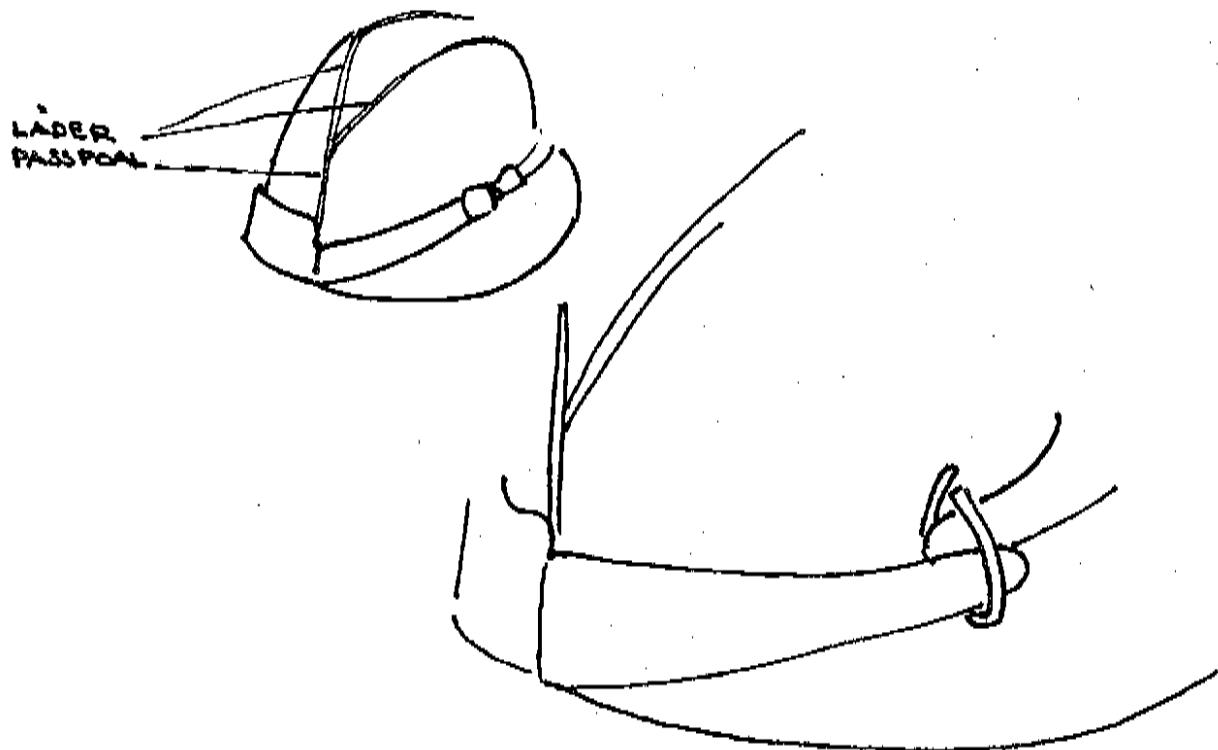
I varje kommunens bibliotek skall finnas en pärm med information och instruktioner om den hemslöjdsmässiga framställningen av den egna kommunens folkdräkter.

Mönster till kaskett och axelschal kan viod behov erhållas mot en avgift från hemslöjdssektionens arkiv i Ålands Marthadistrikts kansli på Jomala gård.

tfn 19411 eller 0457 343 5511

Vårt arbete handlar om att bevara gammal kunskap men även att hålla hemslöjden levande med dagens förutsättningar

KASKE II
(Viking Sjöberg)

Ålands Marthadistrikts hemslöjdssektion har anförtrots uppdraget att fungera som rådgivande instans gällande de åländska folkdräkterna.

I varje kommuns bibliotek skall finnas en pärm med information och instruktioner om den hemslöjdsmässiga framställningen av den egna kommunens folkdräkter.

Mönster till kaskett och axelschal kan viod behov erhållas mot en avgift från hemslöjdssektionens arkiv i Ålands Marthadistrikts kansli på Jomala gård.

tfn 19411 eller 0457 343 5511

Vårt arbete handlar om att bevara gammal kunskap men även att hålla hemslöjden levande med dagens förutsättningar

Ålands landskapsstyrelse
Museibyrån

A-M R-V
16.8 1989

Fst.

14. 10 m.

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

14. 10 m.

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0
0 0 0

24. röth

14m — 1000

— 10 — 00120

— 0 — 00120

— 6 — 00

25. "Blomster"
2 st. "Stjärnor"

— 11m. —

"Vaderna" (55)
utgåv från
grundan mitti
av
Jula. Samankarta let
1911. a. Stämmer.

Mönster till többalespung
för Hammarlands mansdräkt
finns för påsen i kommun-
konsili i Kattby.

ekant:

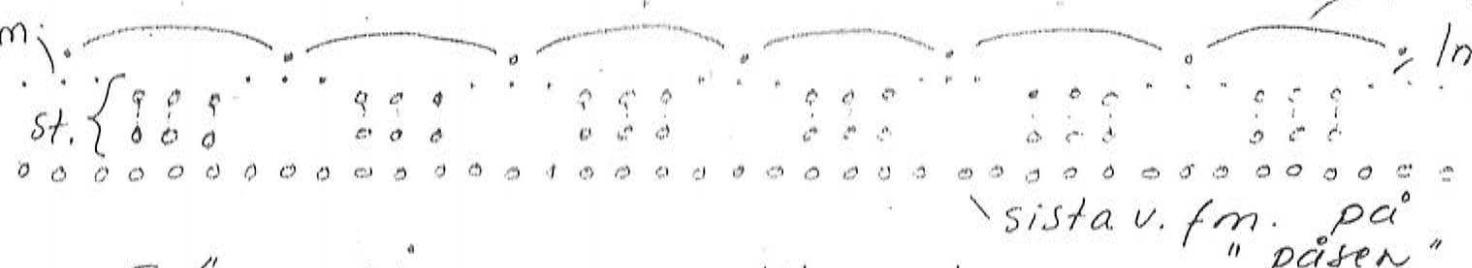
1 m. virka
sta 1 m.

fm.

7 im

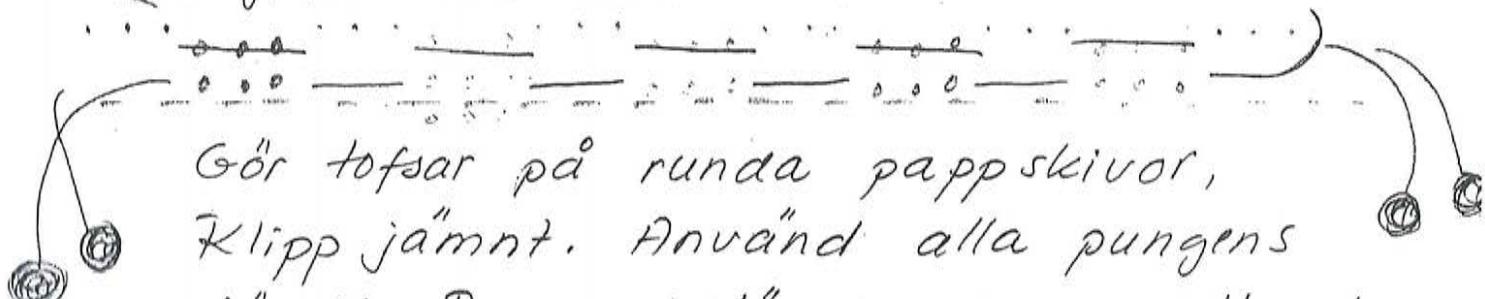
7!m

? 1m

Tråd snoddien genom lila st. varv.

(Tråd från två håll:

Gör tofsar på runda pappskivor,
Klipp jämnt. Använd alla pungens
färgar. Pungen stängs genom att dra
samtidigt i snoddarna från båda håll.

Többlesvirkning = PÄLSBÄLTESVIRKNING.

Virkningsvärt = fasta maskor, där
två trådar återgå (en eller flera) löper med
anamal.

Xissa med

May Karlsson
Saltrik.

Ör 2007